Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

IN ACEST NUMAR:

De la colinele Aurorei la colinele Lenin
de I. Berca
(pag. 3)

Poporul scrie...
de Lucia Demetrius
(pag. 5)

Primăvară și tinerețe
de Petru Vintilă
(pag. 5)

Prezențe sovietice pe tot globul
(pag. 6-7)

INTREGUL POPOR A VOTAT

Pentru întregul nostru popor, ziua de 5 martie a fost o adevărată sărbătoare. Intr-o atmosferă de nestăvilit entuziasm s-au prezentat în fața urnelor 12.388.787 de cetățeni, ceea ce înseamnă o participare de o amploare fără precedent la noi în țară. Pe bună dreptate se poate spune că a votat întreg poporul.

Rezultatele acestor alegeri, atît pentru deputații Marii Adunări Naționale, cît și pentru cei ai sfaturilor populare, constituie o strălucită victorie a Frontului Democrației Populare. In mod unanim, alegătorii au votat pentru candidații Frontului Democrației Populare, ceea ce înseamnă că în mod unanim masele cele mai largi ale oamenilor muncii sprijină politica partidului și guvernului.

In același sens, vorbesc nu numai rezultatele votării, ci și întreaga desfășurare a alegerilor. Pe tot teritoriul țării, ziua de 5 martie a constituit un prilej de manifestare a coeziunii politico-morale de nezdruncinat a tuturor oamenilor muncii în jurul partidului. O dată mai mult, au ieșit la iveală, cu o deosebită vigoare, trăinicia de granit a regimului nostru democrat-popular, dragostea nețărmurită de care se bucură partidul și conducătorii săi în rîndurile cetățenilor patriei noastre. Un exemplu, printre multe altele: în circumscripțiile în care au candidat tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului și guvernului, participarea la vot a fost totală și unanimitatea voturilor a fost acordată candidaților Frontului Democrației Populare.

Strălucita victorie în alegeri a F.D.P. va da un nou și puternic avînt tuturor oamenilor muncii din țara noastră în lupta pentru înfăptuirea minunatului program de desăvîrșire a construcției socialiste trasat de cel de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn.

VEAC NOU

ANUL XVII
10 martie 1961
10
(834)
12 PAGINI
1 LEU

În asfințit, pe malul Baikalului

ACTUALITATEA • ACTUALITATEA • ACTUALITATEA

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
Коммунистическая партия Советского Союза
ПРАВДА
Орган Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза

De la Volga — la Oder şi Dunăre

Pe drumul de ţară care şerpuieşte în dreapta şoselei înaintează unul după altul tractoare puternice cu remorci încărcate cu conducte. Incotro se îndreaptă ele pe această zloată, pe o vreme atît de puţin prielnică construcţiilor?... Răspunsul ni-l dă unul dintre tractoriştii :

— Sîntem constructorii marii conducte petroliere a prieteniei...

Aşa se şi numeşte această conductă : „Prietenia". Iată cîteva amănunte privitoare la ea :

Noua conductă petroliferă îşi ia începuturile din regiunea Povoljie şi va traversa marile întinderi ale Uniunii Sovietice. In regiunea orăşelului belorus Mozir conducta va căpăta o ramificaţie. Una din ramuri se va îndrepta spre nord, spre Polonia şi Republica Democrată Germană şi va ajunge pînă la malul Oderului, cealaltă, ramura de sud, se va îndrepta spre Cehoslovacia şi Ungaria, oprindu-se pe malurile Dunării. Termenul de execuţie fixat de constructori este destul de redus — 3-4 ani cel mult, însă unele sectoare ale conductei vor intra în funcţiune chiar la sfîrşitul acestui an.

In prezent, lucrările se efectuează pe cel mai dificil sector — Brodi-Ujgorod. In mai puţin de un an vor fi instalaţi pe acest traseu 324 kilometri de conductă. Aceasta va traversa Nistrul, Bugul de vest şi alte cîteva rîuri, trecînd prin numeroase regiuni mlăştinoase, tăind şosele, linii de cale ferată şi... Carpaţii. A şi fost proiectat un mare număr de staţii de pompare, precum şi multe alte construcţii intermediare pe traseu. Pînă la terminarea întregii construcţii, s-a prevăzut ca din Povoljie, petrolul provenit din Başkiria şi Tătaria să fie adus în cisterne pînă la staţia Brodi, iar de aici pompat prin conductă spre Cehoslovacia şi Ungaria.

Oameni cu o vastă experienţă, constructori vechi, s-au apucat cu rîvnă să construiască această conductă spre ţările prietene. Iată cîţiva din ei : Nikolai Avdeenko, instructor pentru metodele înaintate de sudură, lucrează de mulţi ani la construcţia de conducte. Acest meşter priceput a lucrat pe şantierele conductelor din Povoljie, din regiunea Moscovei, în Kuban şi la Stavropol. Şi instalatorul estonian Rudolf Taun are o bogată experienţă, la fel ca şi uzbekul oacheş, şoferul Turghen Hamzakulov, un flăcău înalt şi energic, care a venit aici direct de pe şantierul conductei Daşava-Minsk...

Construcţia noii conducte a început şi pe teritoriile Cehoslovaciei şi Ungariei, ţări care vor primi petrol prin conductă chiar în cursul anului acesta. Şi nu este departe ziua în care constructorii ţărilor prietene se vor întîlni cu toţii la hotarul păcii şi bunei înţelegeri ca să sudeze laolaltă ultimele racorduri ale marii conducte a prieteniei.

A. Bogma

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
Орган Центрального Комитета ВЛКСМ
КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА

„DT—75" îşi dă examenul...

S-a născut un nou tractor! Huruind înfundat, el părăseşte secţia de montaj pentru a-şi lua locul de „cap de coloană" în curtea uzinei inundată de soare.

Tablou obişnuit pentru oamenii de aici, căci nu trebuie uitat că Uzina de tractoare din Stalingrad este pînă acum „mama" a peste un milion de copii... Totuşi, pentru mine, apariţia lui are semnificaţia unei mici minuni. Doar acum cîteva ceasuri acest nou tractor nu era decît un conglomerat inform, fără viaţă, de piese şi subansambluri. Dar acum... Urmăresc plin de admiraţie înaintarea lui triumfală prin curtea asfaltată a uzinei!

Asta în ce mă priveşte. Cît despre Nikolai Kaliaev, unul dintre constructorii uzinei, noul tractor nu i se pare cîtuşi de puţin o grozăvie căci, vedeţi dumneavoastră, acesta reprezintă pentru el ziua de ieri... Iar ziua de azi a şi fost marcată de un nou eveniment, mult mai interesant: modelul noului tractor „DT-75" cu calităţi net superioare „bătrînului"...

Despre calităţi prinde a-mi povesti cu ardoare constructorul Nikolai Kaliaev „Prancul" îl întrece pe „veteran" din toate punctele de vedere: în loc de 54 cai putere cît are acesta, noua maşină dispune de un motor de 75 cai putere, şi este mult mai economică şi mai rezistentă. Apoi, condiţiile de muncă pe care le oferă tractoristului nu suferă comparaţie: cabina sa, construită în întregime din metal, se închide ermetic, fiind prevăzută cu un radiator şi cu un puternic sistem de ventilaţie. Vara în ea e răcoare, iarna — o căldură plăcută, indiferent de frigul de afară...

Tractorul a şi fost încercat în diverse regiuni ale Uniunii Sovietice şi a trecut cu succes „examenul".

— Bună maşină, ne spune Kaliaev. Îi place grozav pînă şi directorului... Nu-i vorbă, are el cîteva obiecţii, dar în general...

Kaliaev nu este numai constructor, ci şi conducătorul comsomoliştilor din uzină. El ne povesteşte despre „posturile fixe" organizate de comsomolişti, pentru a urmări calitatea procesului de producţie, a pieselor destinate noului tractor. Dacă se iveşte nevoia, tinerii introduc pe loc unele modificări în desenele de execuţie, căci în primăvara acestui an va începe o nouă serie de experimente. Da, anul 1961 va fi anul punerii în producţie a noii maşini, ceea ce va atrage după sine reconstrucţia întregii uzine. Reutilarea ei a şi început. Constructorii de tractoare şi-au luat angajamentul să termine reconstrucţia uzinei în ajunul deschiderii celui de al XXII-lea Congres şi să dea pînă la sfîrşitul anului sute de maşini noi. Conform angajamentului, planul anual privind producţia de tractoare urmează să fie îndeplinit pînă la 15 noiembrie, iar pentru producţia de motoare — pînă la 15 septembrie crt. Şi oamenii de aici ştiu să-şi respecte cuvîntul dat...

I. Rudenko

VEAC NOU
ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.
Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.83.40.

Să facem autostop!

Воскресное приложение к газете Известия
Неделя
22-28 января 1961

Cu camionul meu transport tot felul de mărfuri produse de întreprinderile din capitală în oraşele Ucrainei şi Caucazului, Bielorusiei şi Povoljiei.

Vara trecută am avut de cîteva ori ocazia să străbat Gruzia, Armenia, Osetia. Frumoase locuri! Mînuiam atent volanul şi nu mă mai săturam ascultînd povestirile tovarăşilor mei întîmplători de drum despre tot felul de fapte şi lucruri de pe aceste meleaguri. Mergi o sută de kilometri cu omul şi te împrieteneşti cu el, de parcă l-ai şti de cînd lumea. Dar e timpul ca pasagerul să coboare. Jenat, îţi strecoară în mînă o bancnotă. Protestezi, te superi, dar omul insistă : „Nu, nu, dumneata ai riscat. Putea să te vadă un inspector". Da, putea să mă vadă şi ar fi fost neplăcut. Şi de ce? De ce să stau uneori sute şi chiar mii de kilometri singur cuc, în cabina mea de trei locuri, cînd drumul e plin de amatori de călătorie?

Dar nu despre asta vreau să vorbesc.

Mulţi tineri, şi în special studenţii, şi-ar petrece cu plăcere concediul în cabina sau în benа camionului. Poate chiar şi vîrstnicii, atraşi de romantismul călătoriilor îndepărtate, ar înlocui valiza cu rucksacul şi ar porni să colinde ţara împreună cu noi. Călătoria aceasta ar fi nu numai interesantă şi instructivă, ci şi foarte ieftină, aproape gratuită. Şi pentru a o realiza trebuie foarte puţin : să organizăm şi noi autostopul!

Ideea autostopului e foarte simplă. Fiecare pasionat al acestui gen de turism trebuie să intre în posesia unei cărţulii cu coperţi viu colorate. Apoi, stînd la marginea drumului, să o ridice şi să oprească orice maşină în care a observat că este un loc liber. Odată urcat, să rupă din cărţulie un talon care i dă dreptul la o călătorie de 50-100 kilometri şi să-l dea şoferului. Cărţulia are taloane pentru mii de kilometri. Costul ei n-ar trebui să depăşească o rublă şi jumătate.

Toamna, cînd toţi posesorii de „autostop" se întorc acasă, ar putea fi evidenţiaţi şi premiaţi şoferii care au transportat mai mulţi pasageri.

Cam asta-i tot. Se apropie vara. Turiştii se pregătesc de drum. Cine vine cu mine?

Nikolai Potoţki
şofer la autobaza nr. 13
Moscova

НАУКА И ЖИЗНЬ

Agricultură sau industrie?

...Mai întîi au fost schiţele, apoi planurile, apoi... constructorii. Şi iată că sovhozul „Urupsk", din ţinutul Krasnoiarsk, a devenit fericitul proprietar al unei ferme-automat de păsări, cu un număr de peste 12.000 de găini ouătoare. Personalul: un singur om! Da, un singur om aşezat în faţa panoului de comandă, dirijează toate procesele de îngrijire a găinilor şi de strîngere a ouălor, adică o muncă pe care înainte o făceau manual zeci şi zeci de oameni.

Cum arată această fermă-automat?

Simplu: o hală lungă de vreo sută de metri, despărţită printr-un culoar. În dreapta şi în stînga — „apartamentele" locatarelor, aşezate în trei etaje, fiecare din ele împrejmuit cu o reţea de sîrmă. Găinaţul se adună în partea de jos, în straturi care ajung uneori pînă la jumătate de metru grosime. În urma unor procese biologice, el degajă căldura necesară încălzirii pe timp de iarnă. Găinaţul este ridicat cu autocamioanele o singură dată pe an.

Păsările se hrănesc la ore fixe, cu ajutorul unui distribuitor de hrană. Acesta dozează în proporţii stricte amestecurile nutritive, le cîntăreşte, apoi, prin intermediul unei bande rulante, care circulă în lungul culoarului, le împarte în porţii fixe, în dreapta şi în stînga. Operaţia aceasta se repetă de şase ori pe zi şi este efectuată automat, fără vreun amestec din afară.

În dreptul fiecărui etaj se află cîte un jgheab din care găinile beau apă; nivelul acesteia este reglat în permanenţă cu ajutorul unei supape cu flotor.

La orele patru dimineaţa, în crescătorie se aprind douăzeci de sori artificiali — becuri luminiscente combinate. Acestea furnizează atît lumina din interior cît şi razele ultraviolete, de care păsările au absolută nevoie, mai cu seamă pe timp de iarnă: ele preîntîmpină îmbolnăvirea găinilor şi măresc considerabil producţia de ouă. Spre sfîrşitul zilei „sorii" încep să „apună" treptat, şi găinile se duc la culcare...

La etajul trei, dincolo de stinghiile pe care dorm găinile, se află cuibarele lor. Intregul „mobilier" al acestora se compune dintr-un preş moale, de cauciuc, cu orificii prevăzute cu supape de pînză, pentru ca ouăle să nu se spargă în căderea lor sau să nu se ciocnească între ele. Sub aceste cuibare originale, de-a lungul întregii clădiri, circulă în permanenţă nişte benzi rulante. De aici ouăle ajung pe alte benzi rulante şi apoi, cu ajutorul unui mecanism special, pe masa vibrantă de recepţie. Cînd se adună opt sute de ouă pe masa de recepţie, din cauza greutăţii benzile rulante se opresc. Acum intervin alte dispozitive, care selecţionează şi ambalează ouăle în lăzi.

Este interesant de ştiut că nu de mult, un colectiv de savanţi ai Institutului unional de cercetări ştiinţifice pentru electrificarea agriculturii a făcut o propunere, şi anume: ca într-un viitor apropiat creşterea păsărilor să nu mai rămînă în raza agriculturii, ci să fie transformată într-o ramură a... industriei. Propunerea este întemeiată, căci avicultura nu este legată nici de muncile agricole sezoniere şi nici de condiţiunile climaterice. În felul acesta, fermele industriale de păsări vor trebui să devină mari fabrici-automate pentru prelucrarea unor materii prime vii în produse alimentare, cum sînt, de pildă, în prezent, fabricile de pîine sau de zahăr. Ceea ce nu este o fantezie!

I. Alperovici

Ultimul model de scuter produs de uzinele sovietice: Meteor — T-250

CELE DOUĂ SISTEME ÎN ÎNTRECERE PAȘNICĂ

De la colinele Aurorei la colinele Lenin

Grija permanentă pentru educarea tinerei generații, pentru ridicarea necontenită a nivelului cultural al poporului constituie o importantă trăsătură distinctivă a societății sovietice și, în același timp, o condiție necesară a construirii cu succes a comunismului.

Grandioasele succese obținute de Uniunea Sovietică în domeniul culturii, învățămîntului și științei sînt în prezent recunoscute chiar și de adversarii ei cei mai înrăiți. Cu cîtva timp în urmă revista americană „Life", care nu poate fi nicidecum bănuită de simpatie față de Uniunea Sovietică, a făcut o paralelă între școala sovietică și școala americană de cultură generală. Revista a ajuns la concluzia că nivelul învățămîntului general din U.R.S.S. este cu mult superior celui american, că starea învățămîntului în S.U.A. este catastrofală și că sînt necesare măsuri urgente pentru curmarea acestei „situații dezastruoase".

Lucrurile nu stau mai bine nici în ceea ce privește învățămîntul superior. În ultima vreme, unele persoane oficiale din S.U.A. s-au văzut nevoite să recunoască rămînerea în urmă în acest sector față de U.R.S.S Date edificatoare în această privință cuprinde și articolul lui E. Panfilov publicat recent în revista „Etudes Sovietiques". Autorul face o documentată comparație între viața studenților a două mari universități americane și sovietice, Universitatea Lomonosov de pe colinele Lenin din Moscova și Universitatea Columbia din S.U.A., situată de asemenea pe niște coline, „colinele Aurorei", cum le numesc poetic americanii. La Universitatea Columbia, arată E. Panfilov, un student cheltuiește anual pentru studiu 2.555 dolari. Pentru un student al Universității din Moscova, suma totală a cheltuielilor făcute cu studiul ajunge la aproximativ 52–53 ruble lunar (un dolar valorează actualmente 90 kopeici) ceea ce înseamnă circa un sfert din cheltuielile lunare ale unui student american.

E. Panfilov analizează, procentual, structura cheltuielilor unor studenți sovietici și americani. Iată la ce rezultate a ajuns autorul din punct de vedere al repartiției procentuale :

Cheltuieli	Universitatea din Moscova	Universitatea din Columbia
Taxa de înscriere la cursuri	00,0%	47,0%
Manuale, material didactic	1,0%	2,7%
Cămin studențesc, spălătorie	5,7%	19,5%
Hrană	67,1%	23,0%
Alte cheltuieli personale	26,2%	7,8%

După cum relatează revista „Labour's Economic Revue", costul învățămîntului în S.U.A. a atins un nivel atît de ridicat, încît majoritatea zdrobitoare a familiilor americane nu-și pot permite să dea o instrucție superioară copiilor lor, deoarece numai taxele de înscriere la cursuri ating uriașa sumă de 1.200 dolari anual !

Scumpetea învățămîntului superior este unul din aspectele tipice ale modului de viață american, dovadă și constatarea pe care o face un ziar american și anume „Advance": „...sînt numeroși tinerii și tinerele înzestrați de la natură care nu pot avea acces la instituțiile de învățămînt superior pentru simplul motiv că nu posedă mijloacele materiale necesare".

În U.R.S.S. însă, grija pe care statul o arată condițiilor de studiu, de viață și de existență ale tineretului sovietic se reflectă, de pildă, și în sumele alocate anual pentru necesitățile Universității din Moscova. Aceste sume înglobează 28,5 milioane ruble și sînt destinate instruirii celor 14.000 de studenți, cîți frecventează universitatea. Aceasta înseamnă că fiecărui student sovietic îi revin anual peste 2.000 de ruble. Lipsa, aproape totală din bugetul studenților Universității din Moscova a cheltuielilor cerute de studii reprezintă un cîștig considerabil al acestor studenți, lucru de care nu se pot bucura colegii lor de peste ocean.

Profund grăitoare sînt și datele privitoare la cheltuielile pe care le fac studenții americani și sovietici pentru cazare. Astfel, pentru un student al Universității din Columbia, costul unui loc la cămin reprezintă mai mult de o treime din totalul cheltuielilor de trai și anume 500 dolari anual, în timp ce studentul sovietic cheltuiește mult mai puțin. Serviciile gratuite puse de către stat la îndemîna studenților sovietici permit acestora să cheltuiască o cotă parte mult mai mare din veniturile lor pentru hrană, îmbrăcăminte și alte nevoi personale. În bugetul studenților Universității din Moscova, arată E. Panfilov, aceste cheltuieli se ridică la 93 la sută față de numai 30,8 la sută, cota parte din bugetul unui student al Universității Columbia.

În afară de acest exemplu, și am mai putea da multe altele asemănătoare, la dispoziția studenților sovietici sînt puse în mod gratuit nu numai cursurile și manualele necesare, materialul didactic etc. ci și o serie de avantaje materiale considerabile cum sînt serviciile medicale gratuite, gratuitatea stabilimentelor de cură și odihnă, folosirea gratuită a terenurilor de sport și instalațiilor sportive.

În S.U.A., învățămîntul superior fiind considerat drept o problemă particulară, în care statul nu se amestecă, există foarte puțini studenți bursieri (aproximativ 6–7 la sută). Din trei studenți bursieri unul primește circa 125 dolari anual, (care provin în deosebi din donații filantropice). Numai unul din zece bursieri primește 625 dolari sau ceva mai mult. O astfel de bursă nu-i suficientă, însă, nici măcar pentru plata cursurilor, fapt care-l obligă pe student să-și procure venituri suplimentare prin muncă, sau să solicite credite în contul viitoarei profesiuni. Venitul studenților sovietici însă are cu totul altă sursă, trei pătrimi din numărul studenților Universității din Moscova primind bursă din partea statului. În medie, 67,4 la sută din totalul cheltuielilor unui student sovietic sînt acoperite din cuantumul bursei, ea constituind principala sursă de venituri.

Și-acum, cîteva cuvinte cu privire la aspectul social al învățămîntului superior din cele două țări. În timp ce în S.U.A. studenții provin în cea mai mare parte din familii înstărite, aparținînd de regulă păturilor așa zis „superioare" ale societății americane, în U.R.S.S. studenții provin din cele mai variate pături sociale ale populației.

Această comparație scoate o dată mai mult în evidență fundamentalele deosebiri dintre sistemele de învățămînt din U.R.S.S. și S.U.A. Ele se reflectă de altfel și în roadele pe care cele două țări le culeg atunci cînd cadrele formate iau nemijlocit contact cu viața practică la care sînt chemate să-și aducă contribuția și constituie o nouă dovadă a zdrobitoarei superiorități a orînduirii socialiste asupra celei capitaliste.

I. Berca

Bucuria unei note mari !

Oamenii — și munca lor

Va reuși oare administrația președintelui Kennedy să facă față împrejurărilor tot mai grele prin care trece economia S.U.A. și, mai ales, va reuși ea să țină pasul cu impetuoasa dezvoltare a economiei sovietice ? Aceasta-i întrebarea, recunoaștem neplăcută, care în clipa de față preocupă opinia publică americană și care, tot mai des, se reflectă în coloanele presei de peste Ocean.

Această îngrijorare este justificată, mai cu seamă că în ultimele zile noi fapte au venit să adauge semne de întrebare mult lăudatei „prosperități" americane. Ne referim la discutarea în cadrul „Comisiei senatoriale pentru problemele muncii și bunăstării publice" a propunerilor de îmbunătățire a situației din regiunile bîntuite de șomaj ale S.U.A. Cu acest prilej Goldberg, ministrul american al Muncii a subliniat că situația șomajului devine tot mai acută, că din noiembrie și pînă la sfîrșitul lunii ianuarie în principalele regiuni industriale ale țării șomajul a crescut cu 50 la sută și că peste jumătate din cele 150 de centre industriale principale sînt trecute în prezent, în mod oficial, în categoria regiunilor mizere.

Date semnificative despre situația dezastruoasă a economiei americane publică într-unul din ultimele sale numere și influenta revistă americană „U.S. News and World Report" Revista consemnează într-un grafic principalele ramuri industriale cu șomajul cel mai ridicat din S.U.A. și, alăturat, numărul șomerilor în cifre absolute și în procente, din totalul muncitorilor din ramura industrială respectivă. Cititorului care parcurge aceste cifre, situația economiei americane îi apare cel puțin sumbră. Să încercăm — pornind de la semnalul de alarmă lansat de ministrul american al Muncii în ce privește creșterea nestăvilită a șomajului — să comparăm situația creată în Statele Unite cu cea din Uniunea Sovietică.

Răsfoind presa sovietică, te izbește abundența de publicitate pe care-o fac diferitele organizații economice. Este vorba despre acea publicitate care cuprinde ofertele de serviciu, angajarea de noi cadre, necesare economiei sovietice în plin avînt. La Moscova, puternic centru economic al Uniunii Sovietice, alături de aceste oferte, stau anunțurile date de „Mosgorspravka" (Biroul de informații al orașului Moscova), afișate pe numeroase panouri, la mai toate răspîntiile. Tot de asemenea oferte sau anunțuri cetățeanul sovietic ia cunoștință și prin mijlocirea emisiunilor de radio, așa că de la un timp încoace ele au împînzit toată țara.

De cadre noi are nevoie de pildă și Uzina experimentală de construcții de mașini pentru siderurgie de pe strada Gorodskaia nr. 11, și filiala combinatului „Țentroelektrosetstroi", care montează o termocentrală ce va furniza energia și căldura necesară noilor cartiere ale Marii Moscove, și Institutul „Rezinoproekt" care construiește halele unei uzine de cauciuc în orașul Voljsk, și Centrul de televiziune din Moscova.

De oameni, de noi cadre au nevoie tot mai multe întreprinderi și șantiere de pe întinsul Uniunii Sovietice. Căci, potrivit prevederilor septenalului, pretutindeni, vor începe în curînd să funcționeze noi uzine și combinate, se vor ridica noi construcții și orașe. Iată de ce în presa sovietică ofertele de serviciu continuă să fie publicate, iar panourile de la întretăierea străzilor și de la porțile fabricilor să abunde în anunțuri.

La Kiev, de pildă, ultima pagină a ziarului de seară „Vecernii Kiev" este consacrată aproape în întregime unor astfel de anunțuri. Uzina „Bolșevik" care fabrică mașini și echipament pentru industria chimică angajează muncitori în diferite specialități, ingineri și specialiști tehnologi : în clipa de față întreprinderea cunoaște o tot mai largă dezvoltare, iar produsele ei sînt mult solicitate în străinătate, în China, India, Polonia, Ungaria etc. Tot astfel, Institutul de proiectări din Kiev face și el angajări de ingineri, tehnicieni și constructori, deoarece are sarcina să reorganizeze cinci uzine producătoare de mașini pentru industria chimică și în același timp să proiecteze construcția unor uzine producătoare de utilaj și mașini-unelte. Institutul dispune de aproape 400 de ingineri și tehnicieni, dar cu actuala organizare nu mai poate face față nevoilor, așa că trebuie să-și sporească personalul. Îi sînt necesari pentru moment alți 100 de oameni, iar pînă la sfîrșitul septenalului va mai trebui să angajeze încă 1.100.

„Avem nevoie de ingineri..." „Căutăm muncitori calificați..." „Facem angajări pentru șantierul .."

În U.R.S.S. nu oamenii caută de lucru ci, dimpotrivă, lucrul îi caută pe oameni. Este încă unul din domeniile în care Uniunea Sovietică a luat-o cu mult — și de mult — înaintea Statelor Unite.

Al. Brătescu

GLASURI IN UNIVERS

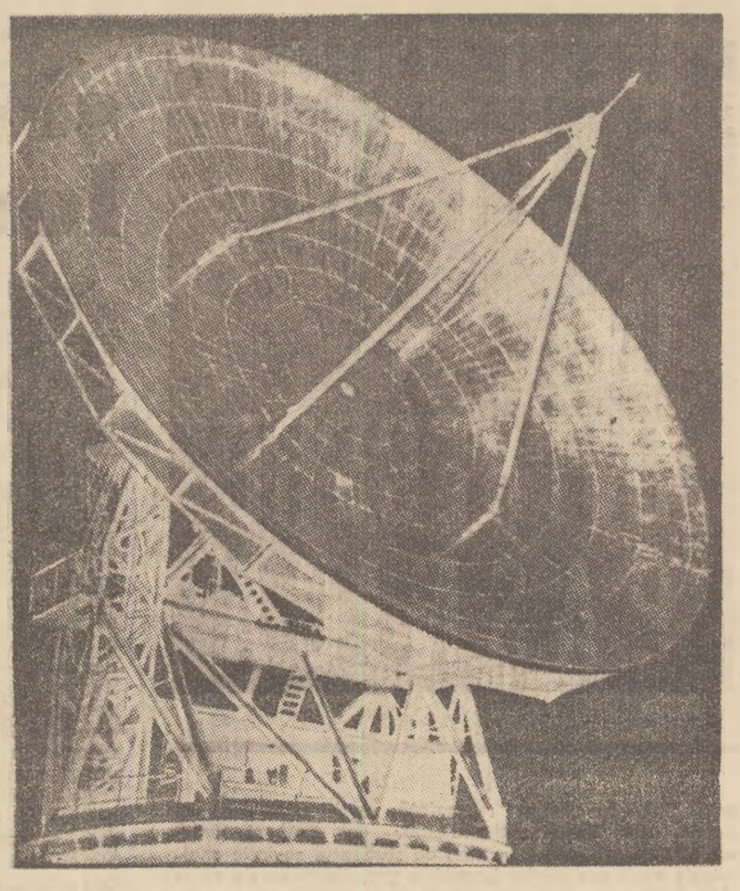

Scrutînd ecourile lumilor depărtate

Reportaj dintr-un radiotelescop

Nu, nu-i o greşeală de tipar. Reportajul nostru a fost scris nu de „lîngă", ci chiar „dintr-un" radiotelescop.

De pe puntea „Gruziei" ori a „Rossiei" care părăsesc însorita Itală, aparatul pare un nasture minuscul strălucitor, cusut pe mantaua verde a munţilor Crimeei. Dar dacă te afli alături ori chiar pe „nasture", constaţi că e vorba de o cupă gigantică, de culoare albă, cu un diametru de aproximativ 30 de metri, din marginea căreia se înalţă un turn metalic ajurat — instalaţia de recepţie a uriaşului radiotelescop.

— Cred că nu mai e nevoie să vorbesc despre principiul de funcţionare a acestor aparate, îmi spune zîmbind Viaceslav Anatolievici Udaliţov, colaborator ştiinţific al Institutului de Fizică al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., pentru că atît dumneavoastră ziariştii, cît şi noi oamenii de ştiinţă am vorbit de multe ori despre asta. Oglinda sau obiectivul unui telescop obişnuit pentru captarea razelor luminoase sînt înlocuite în cazul de faţă cu un reflector metalic de o anumită formă. Acesta concentrează radiaţiile radio într-un focar, unde se află aparatajul de recepţie.

— Vorbiţi de nişte oglinzi metalice sau de un reflector cum îi mai zice, îl întrerup pe V. A. Udaliţov, cînd colo am impresia că sub picioarele mele se află beton sută la sută...

— Într-adevăr, zîmbeşte Udaliţov, reflectorul telescopului e construit în întregime din beton, dar suprafaţa lui (care, în treacăt fie zis, e destul de „măricică" — 735 metri pătraţi) e acoperită cu un strat foarte subţire de metal. Deocamdată e cel mai mare radiotelescop din Uniunea Sovietică. Cu ajutorul lui studiem una dintre cele mai interesante enigme ale Universului : nebuloasa din constelaţia Crabului...

În 1054 pe cerul Pămîntului s-a aprins o nouă stea Acest ciudat fenomen a fost observat de astronomi chinezi, japonezi şi iranieni. Mulţumită însemnărilor rămase de la ei, cunoaştem cu precizie anul. De altfel, noua stea nu putea să treacă neobservată : strălucirea ei, după cum ne asigură cronicile chinezeşti, era mai puternică decît aceea a planetei Venus. Iar samuraiul Sadao Fuivara i-a comparat strălucirea chiar cu aceea a planetei Jupiter, căci steaua putea fi văzută chiar şi în cursul zilei !

Încîlcitele hieroglife care au umplut foile de papirus au atras din nou atenţia savanţilor după 900 de ani, cînd radioastronomia începuse să facă primii ei paşi, din cauză că poziţia unei puternice surse de radiaţie radio — nebuloasa din constelaţia Crabului — aproape că coincidea cu poziţia stelei observate de astronomii antici. E adevărat că acum nu se mai vedea un punct cu luminozitatea descrisă. Pe fotografii apărea un mic nouraş luminos de forma unui crab. Deodată „Crabul" începu, însă, să ia proporţii. Comparînd fotografiile luate la diferite intervale de timp, savanţii descoperiră că nebuloasa se deplasează. Ce e drept, pe fotografii, deplasarea era infimă. Infimă dacă uităm de distanţa care ne desparte de nebuloasă, distanţă pe care cu greu ne-o putem imagina : lumina o străbate în cinci mii de ani. Dacă ţinem seama, însă, că privim nebuloasa din insondabilele „străfunduri" ale Cosmosului, constatăm că deplasarea ei se produce cu o viteză uriaşă. Gîndiţi-vă că în timp ce aţi citit fraza precedentă din textul de faţă nebuloasa din constelaţia Crabului a „crescut" dinspre centru în toate direcţiile cu cinci mii de kilometri ! Cunoscîndu-i mărimea de azi precum şi viteza de „creştere", ajungem prin calcule la constatarea că acum o mie de ani nebuloasa avea dimensiuni neînsemnate. În felul acesta, savanţii au ajuns la concluzia că steaua amintită în vechile cronici şi nebuloasa din constelaţia Crabului sînt două faze ale uneia şi aceleiaşi catastrofe cosmice : gigantice erupţii ale unei stele supranoi.

În mai toate nebuloasele gazoase — rămăşiţe ale unor stele supranoi — iau naştere electroni cosmici şi cîmpuri magnetice. Deplasarea haotică a gazelor duce la intensificarea cîmpurilor magnetice. Electronii cosmici acumulează o energie uriaşă pe seama energiei maselor gazoase ale stelei în erupţie. Electronii cosmici care se deplasează în cîmpuri magnetice sînt tocmai sursele radiaţiei radio a nebuloasei din constelaţia Crabului.

Este extrem de interesant faptul că nebuloasa din constelaţia Crabului, aflată la o depărtare de mii de ani lumină de sistemul solar, ne „ajută" să facem cercetări asupra astrului nostru luminos. În fiecare an, ziua de 14 iunie este aşteptată cu multă febrilitate de astronomii din Crimeea. În această zi Soarele se apropie atît de mult de poziţia nebuloasei din constelaţia Crabului încît coroana solară o ascunde cu desăvîrşire ochiului nostru. Are loc, cum s-ar spune, o „eclipsă" a nebuloasei. Se ştie, însă, că dinspre nebuloasă ne vine un puternic mănunchi de radiaţii. Trecînd prin coroana solară, acest mănunchi se denaturează. Cunoscînd aceste denaturări, putem trage o seamă de concluzii cu privire la condiţiunile fizice existente în coroana solară. Cercetările întreprinse sub conducerea lui V. V. Vitkevici au arătat că coroana solară are dimensiuni mult mai mari decît aceea pe care ochiul o vede prin sticla afumată. Aşanumita coroană optică se întinde pe o distanţă egală cu lungimea razei discului solar. „Radiocoroana" este însă, după cum s-a putut demonstra, de cinci ori mai mare.

Dacă nebuloasa din constelaţia Crabului îi ajută pe astronomi să studieze Soarele, Luna îi ajută să studieze ...nebuloasa din constelaţia Crabului. Cercetările făcute s-au dovedit a fi extrem de interesante, deoarece au îngăduit să se compare datele astronomiei optice cu cele ale astronomiei radio. S-a constatat astfel că nebuloasa poate fi „eclipsată" de Lună, la fel ca şi de Soare. Pe măsură ce Luna o acoperea, radiotelescopul măsura intensitatea radiaţiei ei şi în felul acesta s-a putut constata că radiotelescopul „vede" mult mai mult decît un telescop optic obişnuit...

...De multe ori, ridicînd ochii spre cerul spuzit de stele oamenii îşi spun cît de mici şi de neînsemnaţi sînt în faţa necuprinselor şi întunecatelor bezne ale Cosmosului. Aici însă, lîngă oglinzile parabolice ale uriaşelor aparate, te gîndeşti la altceva : te gîndeşti la măreţia şi forţa omului care izbuteşte să învingă neţărmuritele spaţii ale Universului, în dorinţa-i nestăvilită de a cunoaşte şi de a înţelege totul.

I. Golovanov

Ce sînt microelementele ?

In ultimii ani, în diferitele ramuri ale ştiinţei şi practicii agricole, se vorbeşte tot mai insistent despre un personaj pînă mai ieri puţin cunoscut şi neglijat. Aprofundarea cercetărilor în aceste domenii a actualizat acest personaj, care s-a dovedit a fi darnic şi plin de surprize. Numele lui ? Microelement. Ce sînt microelementele ?

In natură există, după cum se ştie, două feluri de compuşi : organici şi minerali.

Oxigenului şi hidrogenului, elementele cele mai larg răspîndite, le urmează carbonul, azotul, calciul, sulful, fosforul, potasiul, siliciul. Toate acestea se găsesc în proporţie de 0,1—10%. Elemente ca: fierul, manganul, sodiul, zincul, cuprul, borul, cromul, argintul ş.a. se găsesc în cantităţi mult mai mici, variind între 0,0001 şi 0,1%. De aceea, ele au primit denumirea de *microelemente*. Prin analogie elementele a căror concentraţie coboară pînă la cifra de 0,000.000.000.001 la sută, cum ar fi : aurul, mercurul, emanaţia ş.a. au primit denumirea de *ultramicroelemente*. Cum se poate explica prezenţa tuturor acestor elemente minerale în ţesuturile vii ? Nu sînt ele un balast pentru organism ?

Ceea ce se cunoaşte mai puţin

Importanţa pentru organism a microelementelor este foarte mare. In organismele vii nu există elemene „inerte", care să nu ia parte, într-o anumită măsură, la metabolismul general. De multe ori, importanţa microelementelor nu e pe măsura cantităţii în care se găsesc. E bine cunoscut că fosforul sau calciul, de pildă, se găsesc în oase, în cantităţi apreciabile. Dar e mai puţin cunoscut faptul că manganul, cuprul, zincul sau cromul, care se găsesc în proporţii de 0,1—0,0001% joacă un rol deosebit de important prin faptul că fac parte din componenţa unor enzime şi condiţionează activitatea lor.

Se ştie că magneziul face parte din molecula clorofilei, care asigură fotosinteza, sau că fierul intră în componenţa hemoglobinei care condiţionează aprovizionarea celulelor cu oxigen. Iar elemente ca iodul, cobaltul sau nichelul joacă un rol nu mai puţin important prin participarea lor

Cauze mici, efecte mari

la structura unor vitamine şi hormoni de mare importanţă pentru organisme, deşi se găsesc în proporţie de 0,001—0,00001%. Se vede, deci, că toate elementele iau parte, în diferite feluri şi proporţii la coordonarea activităţii vitale a organismelor.

Practica a arătat că, în prezenţa anumitor microelemente, plantele folosesc mai bine îngrăşămintele minerale. Cu azot, fosfor şi potasiu poate fi ridicată cantitatea şi calitatea recoltelor, iar introducerea lor în hrana animalelor îmbunătăţeşte starea sănătăţii lor şi le creşte greutatea vie şi productivitatea.

Rezultate uimitoare

Acolo unde microelementele au fost folosite strict diferenţiat în funcţie de compoziţia solului, de existenţa formelor asimilate de microelemente în diferite soluri, de particularităţile fiziologice ale diferitelor specii şi soiuri de plante agricole şi de animale, precum şi de procesele microbiologice din sol, rezultatele obţinute au fost deosebit de încurajatoare.

In U.R.S.S., cercetările au luat un avînt deosebit, situînd ştiinţa sovietică pe loc de frunte şi în acest domeniu. Ingrăşămintele cu bor, mangan, cupru, molibden, se folosesc curent în colhozurile şi sovhozurile din U.R.S.S. pe sute de mii de hectare. Se folosesc, de asemenea, pe scară largă deşeurile diferitelor ramuri industriale, care conţin microelemente, ca de exemplu : sulfatul de bor şi magneziu, reziduri de pirită şi alte deşeuri industriale care conţin cupru şi săruri solubile de cupru, reziduri provenite din prelucrarea minereurilor de mangan, zinc ş.a.

Experienţele Institutului unional de cercetări ştiinţifice pentru furaje au arătat că introducerea în anumite soluri tratate în prealabil cu calciu a numai 2 kg de bor la hectar, duce la dublarea producţiei de seminţe de trifoi. Asemenea rezultate se obţin şi la sfecla de zahăr unde se constată atît o creştere cantitativă a producţiei cît şi creşterea calităţii rădăcinilor, prin mărirea procentului de zahăr. La leguminoase sporeşte nu numai producţia, ci şi conţinutul în zahăr şi vitamine, concomitent cu o simţitoare creştere a rezistenţei faţă de bolile bacteriene.

Dar nu numai borul a furnizat surprize plăcute. Pe solurile sărace în cupru, reziduurile de pirită ce conţin cupru provoacă o creştere a producţiei de cereale cu 400—700 kg la ha. Manganul nu a rămas nici el mai prejos. In R.S.S. Ucraineană se obţine, prin aplicarea nămolului cu mangan la culturile de sfeclă de zahăr, un spor de 1800—2000 kg. la ha, iar la grîul de toamnă, de 150—250 kg la ha. In Azerbaidjan, s-a obţinut, cu numai 12 kg la ha de sulfat de mangan, o creştere de aproape 20% a producţiei de bumbac.

Impetouasa dezvoltare a agriculturii, aşa cum o prevede septenalul şi cum a fost stabilită la plenara din ianuarie a C.C. al P.C.U.S. va ridica noi şi noi probleme oamenilor de ştiinţă în vederea asigurării producţiei agricole ridicate. Şi, desigur, printre mijloacele ce se vor impune în vederea atingerii acestui scop, microelementele vor ocupa un loc de seamă.

Vladimir Eşanu

Poporul scrie...

Flori pentru conducătorul iubit...

Am citit zilele acestea o seamă de scrisori adresate tovarăşului Nikita Sergheevici Hruşciov, prim secretar al C.C. al P.C.U.S. şi preşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. de către feluriţi muncitori sovietici din industrie sau din agricultură, oameni aplecaţi cu patimă asupra muncii mîinilor lor, dar care nu pierd din această pricină viziunea largă a ansamblului, care nu pierd perspectiva măreaţă a viitorului, care nu uită nici o clipă să gîndească, să frămînte în mintea lor problemele mari ale ţării şi chipul în care activitatea lor le poate rezolva.

Acest sentiment necontenit că partidul conduce minunat patria din victorie în victorie, această siguranţă prezentă în conştiinţa fiecărui om sovietic şi care-i dă forţă creatoare şi optimism, se străvede din fiecare linie în aceste scrisori. Autorii lor nu şi-au lepădat numai mica ambiţie individuală, ci şi acel patriotism local care ţine loc de adevărat patriotism larg şi generos în cazurile unor conştiinţe mai înapoiate. Ei gîndesc „patrie", ei gîndesc la fericirea tuturor oamenilor din întreaga lume, cu o desprindere admirabilă de tot ce este egoism sau lăcomie personală.

Aş vrea să citez cîteva fraze dintr-o scrisoare sau din alta şi îmi dau seama că aceste scrisori ar merita să fie citate în întregime. Iată bunăoară ce spune Mihail Grinil, contramaistrul serviciului de foraj nr. 3 de la Combinatul „Almetievburneft", Erou al Muncii Socialiste : **„Iubite Nikita Sergheevici, patria noastră scumpă trece printr-o perioadă de avînt. E minunat să vezi că toţi bărbaţii şi toate femeile năzuiesc să contribuie la gloria ţării prin munca lor"**. Şi mai departe : **„Ne dăm seama că cu cît muncim mai mult, cu atît facem mai mult pentru stat şi pentru popor"**. Iar crescătoarea de păsări din sovhozul „Iujnii", Alexandra Ghetman, îl vesteşte pe tovarăşul Hruşciov şi Comitetul Central : **„Sînt fericită să vă fac cunoscut că mi-am îndeplinit cu cinste angajamentele"**.

În felul acesta se adresează tovarăşului Hruşciov şi Comitetului Central al P.C.U.S. mii, zeci de mii de oameni ai muncii din Uniunea Sovietică. Cel care compară în mintea lui colhoznicul sau sovhoznicul de azi cu ţăranul zugrăvit de Lev Tolstoi, cu acel mujic zdrobit de muncă, sărac, îndobitocit de rachiu şi exasperat de nevoi, de exploatare şi de neştiinţă, simte o colosală mindrie că trăieşte în acest veac, că îşi poate închina viaţa, mintea şi inima comunismului care a ridicat omul pe o asemenea treaptă de conştiinţă, de limpezime, de echilibru, care l-a făcut să devină făptura nobilă, plină de simţul răspunderii, plină de demnitate, făptura creatoare şi cu privirea adînc pătrunzătoare, ca să vadă în jurul lui şi ca să vadă şi în viitor.

Tovarăşul Nikita Sergheevici Hruşciov, în numele său personal, în numele Comitetului Central şi în numele guvernului, răspunde tuturor acestor scrisori. Nu cu formule vagi, de politeţe, ci cu toată căldura. Şi nu ca un om care stînd în fruntea unei imense ţări pricepe în linii mari lucrurile, ci discutînd în amănunt problemele pe care le ridică scrisoarea, cunoscînd în amănunt viaţa oamenilor şi munca lor. Iată cum îi scrie el lui Piotr Strekalov, şef de brigadă la colhozul „1 Mai" din regiunea Kursk, care îi mărturisise preocupările sale în legătură cu cultura de hrişcă pe care încercase s-o introducă pe ogorul colhozului : **„Dragă Piotr Mihailovici, am citit cu mult interes scrisoarea dumitale adresată Comitetului Central al Partidului... Încearcă să faci o experienţă: seamănă hrişcă pe două rînduri, la distanţă unul de altul, ca să ai posibilitatea, în caz de secetă, să afinezi pămîntul între rînduri"**.

Mă gîndesc care om de stat dintr-o ţară capitalistă se bucură de atîta încredere din partea cetăţenilor ţării sale ? Şi care om de stat dintr-o ţară capitalistă se interesează cu atîta căldură de problemele care frămîntă pe cetăţenii ţării conduse de el, şi se pricepe, şi se apleacă cu simplitate şi prietenie asupra lor?

Acest fenomen admirabil de legătură între conducători şi mase nu e cu putinţă decît într-o ţară socialistă, în care conducătorii sînt în adevăr fii ai poporului, ieşiţi din rîndurile lui, trăind cu intensitate tot ce clocoteşte în sînul lui, cunoscîndu-l pînă în cele mai mici amănunte, dorind, mai presus de orice, fericirea acestui popor. Această necontenită legătură, această dragoste şi încredere reciprocă între masă şi conducători, această simplitate în raporturi care nu exclude respectul adînc de amîndouă părţile, această comunitate de interese şi de sentimente, existenţa aceleiaşi ţinte — fericirea, progresul patriei, comunismul — fac ca ţara să păşească nu cu paşi obişnuiţi, ci cu salturi de uriaş.

Lucia Demetrius

PRIMAVARĂ ŞI TINEREŢE

Istoria va scrie întotdeauna despre desţelenirea pămînturilor din Kazahstan ca despre una din cele mai memorabile bătălii şi victorii ale omului sovietic. Nu cu mulţi ani în urmă, pe întinderi colosale, cu adevărat continentale, o armată întreagă de tractorişti, combineri şi agronomi a pornit la desţelenirea unui pămînt care n-a cunoscut niciodată pînă atunci foşnirea mătăsoasă a mărilor de grîne, ci numai trecerea biciuitoare, teribilă şi înfricoşătoare a vînturilor uscate, de stepă. Aci s-a dat o luptă superbă, de proporţii gigantice, în toiul căreia s-a dovedit într-un mod strălucit că omul poate schimba natura, că poate îmblînzi legile ei aspre, smulgînd roade bogate chiar şi unui pămînt uscat şi torid, unui pustiu agresiv în milenara lui sgîrcenie şi austeritate

Acum, Kazahstanul e consemnat în hărţile planetei ca unul din cele mai mari, bogate şi binecuvîntate grînare cunoscute vreodată în istorie şi gloria sa e cu atît mai mare cu cît victoria aceasta a fost cucerită printr-o bătălie patetică, de o rară vigoare şi tenacitate.

La Plenara din ianuarie a C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, s-a pomenit din nou despre Kazahstan, despre acest faimos şi tînăr grînar. Ecourile Plenarei continuă să reţină atenţia opiniei publice sovietice, ziarele sovietice nu încetează să publice numeroasele scrisori pe care le trimit oamenii din cele mai îndepărtate localităţi. Ele exprimă nu numai o profundă conştiinţă politică şi cetăţenească, ci şi capacitatea remarcabilă a oamenilor simpli sovietici de a dezbate cu seriozitate şi pricepere, cu pasiune şi dragoste problemele de zi cu zi ale dezvoltării statului sovietic, problemele pe care le pune impetuosul său marş înainte.

În acest sens, am citit în „Komsomolskaia Pravda" cîteva scrisori expresive în gradul cel mai înalt şi îmi îndeplinesc o sarcină de onoare din a le face cunoscute şi publicului nostru cititor, tinerilor noştri care lucrează pe importantul front al agriculturii socialiste, în gospodăriile colective şi de stat şi în staţiunile de maşini şi tractoare. Iată, de pildă, tractoristul şi combinerul Vasili Gurenko, din regiunea Jitomir, a scris ziarului în legătură cu noua campanie agricolă din ţinuturile recent desţelenite : „Aş propune ca în aceste ţinuturi să fie trimişi mecanizatori cu experienţă, care de preferinţă să aibă cîteva specialităţi — de exemplu să fie tractorişti, combineri, zidari, dulgheri. De asemenea cred că e bine să fie trimişi în aprilie, cînd încep lucrările de primăvară şi să stea pînă la strînsul recoltei. În răstimpul dintre semănat şi recoltat, aceşti tineri specialişti pot să se ocupe de construcţii în sovhozuri, sau de reparatul utilajului tehnic agricol".

În scrisoarea unui agronom şef de colhoz se spune : „Am citit cu multă atenţie cuvîntarea rostită de tov. Hruşciov la Plenară. M-a impresionat profund chemarea adresată de Nikita Sergheevici tinerilor, îndemnîndu-i să se facă tractorişti şi combineri... Este o cerinţă pe care o impune viaţa însăşi. Vreau să dau şi eu cîteva exemple din colhozul nostru : o brigadă de mecanizatori, alcătuită numai din tineri, şi-a luat angajamentul să obţină — de pe lotul ce i-a fost repartizat — cîte 300 chintale masă verde de porumb la hectar. Tinerii au obţinut însă 350 de chintale.

Fiindcă în apropierea satului nostru avem rezerve mari de lut, comsomoliştii au hotărît să construiască cu mijloace proprii o fabrică de cărămidă. Am dat aceste exemple ca să se vadă ce pot face tinerii. Primăvara e la uşă. Ne aşteaptă bătălia recoltei. Ea va avea mult de cîştigat dacă tinerii vor fi promovaţi cu mai mult curaj, dacă se vor îmbina just cadrele de vechi specialişti cu cei tineri".

Din astfel de scrisori reiese limpede şi cu o rară forţă educativă pasiunea tineretului sovietic pentru muncă, înţelegerea răspunderii ce apasă pe umerii celor ce luptă pentru dobîndirea unei recolte bogate. Ce pline de învăţăminte sînt aceste scrisori înflăcărate şi pentru tinerii noştri care lucrează în sectorul agricol ! Am văzut tineri agronomi care, urmînd exemplul colegilor lor sovietici, s-au stabilit la ţară şi, în posturi de răspundere, dovedesc o remarcabilă forţă de muncă, un minunat spirit organizatoric. Educaţi de partid, în spiritul unei înflăcărate pasiuni faţă de muncă, ei se mîndresc pe drept cuvînt cu titlul glorios de constructori ai unei lumi noi.

Milenii de-a rîndul natura fie că n-a fost biruită de om, fie că omul i-a smuls numai cîte puţin din forţele ei.

Pentru prima oară în istoria umanităţii, omul sovietic şi alături de el omul nou al ţărilor socialiste transformă natura, luptă eficient pentru cucerirea unor remarcabile victorii. Transformarea unui pustiu gigantic cum erau pămînturile înţelenite din Kazahstan, în ogoare fertile, într-un grînar fără egal pe faţa planetei, este numai unul din exemplele pe care istoria zilelor noastre le înregistrează în şirul marilor bătălii victorioase. „Primăvara bate la uşă" spune unul din cititorii gazetei „Komsomolskaia Pravda" şi parcă aevea văd, odată cu topirea zăpezilor, uriaşele şiruri de tractoare pornind la bătălia pentru pîine şi belşug. Pe întinderi colosale, cu adevărat continentale, văd o armată de tractoare arînd pămîntul pustiu pînă mai ieri. La volanele miilor de tractoare ce ară şi seamănă acolo, văd mii, zeci de mii de tineri. Ei lucrează pe unul din cele mai vestite grînare din întreaga lume şi munca lor este glorioasă şi temerară, întocmai ca a pionierilor ce descoperă lumi şi pămînturi noi. E o mîndrie că pe maşinile lor flutură fanionul sovietic.

Petru Vintilă

prezențe sovie

SUCCESE ARTISTICE PESTE HOTARE

Cinci continente aplaudă

Trei soliști ai Ansamblului Piatnițki

Prestigiul artei sovietice în întreaga lume este uriaș. Milioane de spectatori străini aplaudă cele mai bune ansambluri, teatre, orchestre sovietice. Pe toate cele cinci continente artiștii sovietici sînt oaspeți doriți.

În momentul de față Uniunea Sovietică întreține relații culturale cu aproape 70 de țări. În anul 1960, în capitalele Europei, celor două Americi, Asiei, Africii și Australiei au dat concerte aproximativ șapte mii de interpreți sovietici.

Anul acesta, schimburile artistice dintre Uniunea Sovietică și celelalte țări se vor intensifica și mai mult. Impresarii străini se „bat" cu și mai multă înverșunare pentru a avea în țările lor pe reprezentanții artei sovietice. După un turneu triumfal în regiunea egipteană a R.A.U. un grup de balerini ai Teatrului Mare a plecat la Damasc. Vara, baletul Teatrului Mare va participa la Festivalul dansului în orașul maghiar Szeged, iar trupa de balet a Teatrului „Kirov" din Leningrad va da o serie de spectacole la Londra și Paris. Ansamblul de dansuri populare condus de Igor Moiseev va întreprinde un nou turneu în S.U.A. și Canada, apoi va pleca în Mexic și Cuba. Ansamblul „Beriozka" va da spectacole în Italia, Belgia și Olanda, Ansamblul ucrainean de dansuri — în Polonia și Anglia iar dansatorii bieloruși își vor arăta măiestria în Cehoslovacia.

7.000 de interpreți în străinătate

Tot atît de solicitați sînt și reprezentanții artei corale sovietice. Corul din Moscova, dirijat de V. Sokolov, va da spectacole în R.D.G., Corul din Ural — în Cehoslovacia și Iugoslavia, Corul bielorus — în Ungaria. Mari colective alcătuite din maeștri ai artei republicilor unionale se vor produce în fața spectatorilor din Australia, Noua Zeelandă, din țările Africii și Americii Latine.

Colectivele teatrale vor întreprinde și ele turnee în străinătate. Menționăm participarea Teatrului „Vahtangov" la „Festivalul națiunilor" de la Paris și turneul Teatrului „Maiakovski" în R.P.R.

După cum se vede prezențele sovietice sînt extrem de numeroase pe toate cele cinci continente.

Tatăl și fiul concertează împreună

Să luăm de exemplu, luna februarie care abia s-a încheiat. Ea a însemnat triumful „celor doi Oistrah" la Londra.

Iată cum descrie un ziarist englez unul din concertele celebrilor violoniști sovietici:

„Concertul s-a terminat. În picioare, publicul sălii „Royal Festival Hall", aplaudă frenetic pentru a-i determina (pentru a cîta oară!) pe artiști să biseze.

Sîmbătă, 18 februarie, londonezii l-au ascultat pentru a șasea oară pe David Oistrah, pentru a patra oară pe fiul său, Igor, și pentru prima dată pe tată și fiu împreună. Ei au executat un program dificil din lucrările lui Johann Sebastian Bach, impresionînd adînc auditoriul. La un moment dat din sutele de piepturi a izbucnit un asurzitor „bravo!": pe scenă au fost aduse două viori executate artistic din flori și înmînate celor doi soli ai artei sovietice.

Collen Davis, care a dirijat în seara aceea concertul, a declarat emoționat:

— Este o cinste și o rară plăcere să cînți cu David Oistrah..."

La acestea, am vrea să adăugăm și ceea ce a declarat Victor Hochhauser, impresarul și organizatorul turneului lui David și Igor Oistrah în Anglia:

— Este cel mai mare succes pe care l-a avut vreodată un concert de vioară în Anglia. Toți instrumeniștii, ca și dirijorii noștri sînt cuceriți. Sir Malcolm Sargent și sir Eugen Foosens, doi dintre cei mai buni dirijori ai Marii Britanii, au spus entuziasmați: „E de-a dreptul fantastic! David și Igor Oistrah sînt minunați reprezentanți ai artei sovietice".

Flori africane

Luna februarie a însemnat și buchete enorme și coșuri cu splendide flori africane, aplauze furtunoase, ovații nesfîrșite care au răsplătit seară de seară spectacolele date de baletul Teatrului Mare în capitala R.A.U. — Cairo.

Biletele s-au vîndut cu mult înainte de sosirea balerinilor sovietici. Și totuși, în fiecare seară, în cursul celor aproape trei săptămîni cît a durat turneul, o mulțime imensă asalta clădirea teatrului în speranța că va găsi „un bilet în plus".

„Lacul lebedelor" a fost prezentat de cinci ori. De trei ori rolul principal a fost interpretat de Maia Plisețkaia, care i-a cucerit pe spectatori. „Plisețkaia — a scris ziarul „Al-Mas" — nu numai că stîrnește entuziasmul cu tehnica ei desăvîrșită și cu grația ei, dar răscolește și cele mai profunde sentimente omenești".

Balerinii Teatrului Mare au mai prezentat la Cairo și „Fîntîna din Bahcisarai". În două dintre spectacole, în rolul Mariei a dansat Galina Ulanova. „Marea balerină a lumii" au numit-o ziarele din Cairo.

De foarte mult succes s-au bucurat spectacolele alcătuite din miniaturile într-un act: „Chopiniana", „Rapsodie pe o temă de Paganini" și „Noaptea Valpurgiei", ca și suita coregrafică „Cei din Stalingrad".

Cu circul în R.F.G.

Și în sfîrșit, luna februarie a însemnat triumful circului sovietic în Republica Federală Germană.

Spectatorii germani au făcut o caldă primire atît maeștrilor încercați cît și tinerilor artiști care au absolvit nu de mult școala de circ.

În 18 zile, artiștii sovietici au dat la Hamburg 28 de reprezentații. Și de fiecare dată, uriașa sală cu 4.000 de locuri nu i-a putut cuprinde pe toți amatorii de spectacol. Nici chiar matineele din zilele de lucru n-au făcut excepție.

„Rar se întîmplă ca un artist să cîștige atît de repede și atît de trainic inima spectatorului german, ca Oleg Popov" — a scris I. Mattner, organizatorul turneului.

De un invariabil succes, se bucură și numerele gimnaștilor aerieni V. Lisin și E. Sinkovskaia, ale acrobaților Kudelin, ale echilibristului N. Osinski, jonglerilor Hromov, ale djghiților lui Ali-Bek. Pe hamburghezi e greu să-i uimești în materie de dresură, dar ceea ce reușesc să facă dresorii Buslaev în numărul „Leii călare pe cai" întrece orice închipuire.

După o scurtă vizită în Olanda, artiștii circului sovietic se vor înapoia în R.F.G. și vor da o serie de spectacole la Köln.

Maia Plisețkaia, balerina aplaudată în atîtea țări

Lotul reprezentativ de hoche mon

O rach nu

Campionatul american de atletism puse cînd crainicul a anunțat la mic — Doamnelor și domnilor, admir „Madison Square-Garden" ne-a con neaori că a fost stabilit un nou reco o dată, în istoria sălii noastre, cam atletică ușoară n-a atras un număr a de spectatori: 16.300 de oameni!

Americanii se mîndresc cu mulți valoare. Dar interesul pentru meciu altă explicație: participarea sportivilor sovietici. Nu numai newyorkezii, ci și locuitorii altor orașe ale S.U.A. veniseră în seara aceea ploioasă în sala „Madison Square-Garden" pentru a asista la întrecerea dintre faimosul săritor american John Thomas și tînărul sportiv sovietic Valeri Brumel.

Rezultatul îl cunoașteți. Pentru prima dată în întreaga istori de 73 de ani a campionatul S.U.A. de atletică ușoară, un sportiv străin a cucerit medalia de aur a acestei mari și tradiționale competiții. Acest străin este Valeri Brumel, „racheta sovietică" cum i-au spus cronicarii sportivi din S.U.A., foarte tînărul săritor sovietic care s-a afirmat de curînd la Olimpiada de la Roma și a devenit în scurtă vreme recordmanul mondial al probei.

Evoluția lui Brumel în America a fost urmărită cu viu interes de milioanele lui de admiratori sovietici. Pentru a satisface curiozitatea cititorilor săi, dornici de amănunte, revista „Ogoniok" a luat legătura telefonică cu Brumel, la hotelul Paramount, camera 1601...

— A fost foarte greu — a răspuns Valeri. Înainte de a începe duelul cu Thomas a trebuit să lupt cu alt adversar, nu mai puțin diferența de oră între Moscova și New abia ne țineam pe picioare de somn, nu puteam închide un ochi. Pentru ne rămăseseră ore numărate.

Dar și John Thomas, cum s-a do de luptat cu un adversar cumplit — e Leonid Homenko, conducătorul delega s-a dus să-l viziteze, l-a găsit gata în tru concurs, cu toate că pînă atunc

pe gheaţă al U.R.S.S., care participă la campionatele diale şi europene din Elveţia

eţă... ca celelalte

abia ince-
bion:
istraţia sălii
unicat adi-
d. Încă nici
pionatul de
ît de mare

sportivi de
acela avea

opt ore. Sportivul american era într-atît de distrat încît cînd Homenko i-a dat ca amintire o insignă, Thomas a prins-o de rochia prietenei lui, cu toate că şi ea căpătase una cu un minut înainte. Thomas era pradă unei mari emoţii pe care nu şi-o putea ascunde.

Cînd ne-am făcut apariţia la Madison Square-Garden, sala era asaltată de o mulţime imensă de oameni, iar cînd am ieşit pe pista de întrecere, fumul învăluise totul ca un nor dens. Toţi fumau şi vorbeau cu glas tare acoperind aproape sunetele stridente ale muzicii de jazz care ne crispa nervii.

aleri Brumel se pregăteşte să sară...

La New York era ora 10 seara, la Moscova — 5 dimineaţa. Dar nu atît diferenţa de oră mă neliniştea, cît faptul că în pardoseala de scînduri care înlocuia obişnuita pistă cu zgură, cuiele pantofilor mei nu intrau, ceea ce-mi îngreuna mult elanul

Am intrat în concurs la 1,95 m. Au urmat apoi 2 metri, 2,03. Am trecut din prima încercare 2 metri 5,8 cm., Thomas — din a doua. Eram într-o dispoziţie excelentă cu toate că nu mai avusesem ocazia să concurez în asemenea condiţii. Ştacheta se ridica tot mai sus. În aplauzele furtunoase ale întregii săli am sărit amîndoi 2,13 m., apoi 2,16 m. Şi cu toate că săritura lui Thomas a fost splendidă şi succesul rivalului meu părea sigur, atunci m-am simţit mai mult ca oricînd aproape de victorie. Nu ştiam la ce înălţime mă voi opri dar am văzut că Thomas se oprise. În ochii lui se stinsese flacăra elanului, dispoziţia de luptă îl părăsise. John Thomas nu mai voia să lupte. Şi într-adevăr, epuizînd cele trei încercări, n-a reuşit să treacă ştacheta ridicată la 2 metri 18,5 cm. Am rămas să lupt singur cu înălţimea...

puternic —
-York. Ziua
Iar noaptea
aclimatizare

...După cum se ştie, Valeri Brumel a cîştigat şi meciul revanşă.

★

vedit, avea
motia. Cînd
iei noastre,
orăcat pen-
i mai erau

La 3 martie Brumel s-a întîlnit pentru a treia oară, şi tot la New York, cu John Thomas. Şi pentru a treia oară atletul sovietic l-a învins pe atletul american.

tice

Expoziţii... tîrguri... pavilioane...

Recent, la Comitetul de stat pentru relaţii culturale cu ţările străine de pe lîngă Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. a avut loc o conferinţă de presă consacrată participării Uniunii Sovietice la expoziţiile şi tîrgurile internaţionale din cursul anului 1961.

Luînd cuvîntul, Mihail Nesterov, preşedintele Camerei unionale de comerţ i-a informat pe ziariştii sovietici şi străini că în perioada 1923 – 1960 Uniunea Sovietică a organizat peste hotare 214 expoziţii, la care au fost prezentate realizările poporului sovietic în diferite domenii ale economiei, ştiinţei şi culturii. Aceste expoziţii au fost deschise în 40 de ţări ale lumii.

Participarea Uniunii Sovietice la tîrgurile şi expoziţiile din străinătate a devenit mai activă în special după cel de al doilea război mondial. Din 1946 pînă în 1960 U.R.S.S. şi-a prezentat realizările în cadrul a 157 expoziţii şi tîrguri internaţionale – dintre care 26 anul trecut. În 1961, Uniunea Sovietică va lua parte la aproximativ 30 de tîrguri şi expoziţii internaţionale, ce vor fi organizate în 24 de ţări.

Ca şi în anii trecuţi, anul acesta pavilionul U.R.S.S. la tîrgul internaţional de la Leipzig, acest „congres economic al comercianţilor" cum l-a numit N. S. Hruşciov, ocupă o suprafaţă de circa 14.000 metri pătraţi.

În martie se vor deschide pavilioanele sovietice la tîrgurile internaţionale din Cairo (R.A.U.) şi Utrecht (Olanda). În mai, Uniunea Sovietică va lua parte la tîrgurile internaţionale din Budapesta, Casablanca (Maroc) şi Göteborg (Suedia), iar în august şi septembrie – la tîrgurile internaţionale din Izmir (Turcia), Damasc (R.A.U.), Brno (Cehoslovacia), Zagreb (Iugoslavia), Salonic (Grecia), Mogadiscio (Somalia), la tîrgul comercial de la Sidney (Australia) şi expoziţia internaţională din Kabul (Afganistan). U.R.S.S. va fi prezentă, de asemenea, la tîrgul internaţional din Poznan (Polonia) – între 11-15 iunie, la tîrgul de toamnă din Leipzig, între 3-10 septembrie şi la Montreal (Canada) între 5-15 octombrie.

În afară de aceasta, Uniunea Sovietică va mai lua parte la cîteva expoziţii internaţionale de lungă durată, cum vor fi Expoziţia muncii de la Torino (Italia, 1 mai – 31 octombrie), Expoziţia horticolă de la Erfurt (R.D.G., 25 aprilie – 15 octombrie), Expoziţia universală industrială din New Delhi (India, 14 noiembrie 1961 – 1 ianuarie 1962).

O vie activitate se desfăşoară în vederea pregătirii marilor expoziţii industriale şi comercial-industriale ale U.R.S.S. la Londra şi Paris, Ulan-Bator şi Tokio. Prin proporţiile lor şi prin caracterul produselor expuse expoziţiile sovietice industriale de la Londra şi Paris pot fi comparate cu Pavilionul sovietic de la Expoziţia universală de la Bruxelles.

M. Nesterov a vorbit apoi ziariştilor despre activitatea culturală care se va desfăşura în cadrul expoziţiilor. Se vor edita broşuri şi materiale ilustrative consacrate ultimelor realizări ale economiei naţionale, ştiinţei şi culturii sovietice, relaţiilor economice şi culturale dintre U.R.S.S. şi celelalte ţări. La Londra, Paris, Tokio, Damasc, New Delhi, Izmir, Sidney, Salonic, Zagreb, Montreal, Casablanca vor avea loc turnee ale unor colective teatrale şi de circ. Se preconizează de asemenea organizarea unor cicluri de conferinţe în limbile ţărilor respective şi prezentarea de filme documentare pe diferite teme.

Prin participarea la expoziţii şi tîrguri internaţionale Uniunea Sovietică îşi manifestă dorinţa de a lărgi legăturile comerciale şi schimbul de experienţă în domeniul producţiei, al tehnicii şi ştiinţei cu toate ţările.

În ceea ce priveşte expoziţiile organizate de alte ţări în Uniunea Sovietică – ele vor fi peste 30 la număr. Aceste expoziţii se vor deschide nu numai la Moscova, ci şi la Leningrad, Kiev, Tbilisi, Stalingrad, Novosibirsk, Odesa şi în alte oraşe. Cele mai mari vor fi Expoziţia comercial-industrială engleză şi Expoziţia naţională franceză, deschise la Moscova pe baza reciprocităţii.

În afară de aceasta, în U.R.S.S. vor fi organizate o serie de expoziţii specializate şi ştiinţifico-tehnice de către R.D.G., Olanda, Danemarca, S.U.A., Cehoslovacia, Italia, Polonia şi alte ţări.

Milioane de oameni vizitează anual pavilioanele sovietice la tîrgurile şi expoziţiile internaţionale. Ei au astfel posibilitatea să afle adevărul despre ţara sovietică şi politica ei iubitoare de pace.

La expoziţia U.R.S.S. de la New York vizitatorii fac coadă

ÎN SEPTEMBRIE 1961

O mare expoziţie sovietică la Paris

La începutul lunii septembrie, la „Porte de Versailles" într-unul din cele mai spaţioase pavilioane de expoziţii din capitala Franţei îşi va deschide porţile o mare expoziţie sovietică. În acelaşi timp, la Moscova, în parcul Sokolniki va avea loc inaugurarea unei expoziţii franceze. Acest schimb de expoziţii naţionale, primul în istoria relaţiilor franco-sovietice, a fost organizat în urma unei hotărîri luate în comun de guvernele ambelor ţări.

Expoziţia de la Paris va fi una din cele mai importante expoziţii sovietice prezentate pînă acum în străinătate. Ea va ocupa o suprafaţă de 22.000 de metri pătraţi — cu alte cuvinte cam tot atît cît a ocupat pavilionul sovietic la Expoziţia universală de la Bruxelles în 1958 — şi va fi alcătuită din nouă pavilioane principale.

Exponatele vor fi prezentate de specialişti calificaţi, care vor da şi consultaţii. De altfel, vizitatorii se vor putea informa asupra problemelor, a produselor care-i interesează şi prin mijlocirea a cîtorva zeci de filme documentare şi fotografiilor, cataloagelor şi prospectelor ce le vor fi puse la îndemînă.

PE TOT GLOBUL – PE TOT GLOBUL – PE TOT GLOBUL – PE TOT GLOBUL

Taras Şevcenko, bardul minunatei Ucraine

Un secol de la moartea poetului

În ziua de 10 martie, întreaga omenire progresistă comemorează o sută de ani de la moartea lui Taras Şevcenko, marele fiu al poporului ucrainean, artist al cuvîntului şi luptător pentru fericirea poporului.

După cum Puşkin a fost şi este un bard al poeziei ruse, Homer al celei eline şi Dante – cîntăreţul neîntrecut al insoritei Italii, Taras Şevcenko a fost şi va rămîne pururi marele poet al minunatei Ucraine.

Poet-cetăţean, Taras Şevcenko a început prin a cînta eliberarea patriei sale şi a ajuns pînă la înţelegerea unităţii de interese a maselor truditoare de toate naţionalităţile. La începuturile creaţiei sale, Şevcenko n-a înţeles încă cu toată claritatea ideile luptei de clasă. Chiar şi în „Haidamacii" săi, el scria că „şleahiticii şi iobagii sînt fii ai unui singur tată...". Curînd însă, şi-a dat seama de întreaga netemeinicie a acestui aforism. Privind mai cu luare-aminte lumea din jur, el a văzut că aceasta se împarte în două tabere: pe de o parte panii, sau boierii, indiferent de naţionalitatea lor, iar pe de alta – victima acestora, dar şi duşmanul lor neîmpăcat – poporul. Şi nu numai poporul rus sau cel ucrainean, ci toate popoarele oprimate.

Măreţia lui Şevcenko constă în faptul că protestul său revoluţionar spontan a căpătat un conţinut concret, că sub influenţa celor mai înaintaţi gînditori ai Rusiei – începînd cu Belinski şi Herzen şi terminînd cu Cernişevski şi Dobroliubov – el s-a aliniat în primele rînduri ale intelectualilor progresişti ai epocii sale.

Naţionaliştii ucraineni burghezi au încercat să-l izoleze pe Şevcenko de celelalte popoare, să facă din el un fel de „taină" naţională. Aici trebuie spus că un mare merit revine ştiinţei literare sovietice ucrainene care a reuşit să spulbere pe de-a-ntregul toate calomniile naţionaliste la adresa lui Şevcenko.

Aşadar, cum am putea determina locul lui Şevcenko în literatura universală?

Calea cea mai obişnuită este aceea a evaluării gloriei şi popularităţii, precum şi a influenţei exercitate de poet dincolo de graniţele Ucrainei. Se ştie că operele lui Şevcenko au fost traduse de nenumărate ori în ruseşte, s-au bucurat de o largă răspîndire în sînul intelectualităţii progresiste ruse. Ştim de asemenea ce influenţă covîrşitoare a avut opera lui Şevcenko asupra păturilor progresiste din Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria, Croaţia etc.

Criticii francezi progresişti, începînd din cea de a opta decadă a secolului trecut, îl considerau pe Şevcenko drept un bard al protestului social, un purtător de idei revoluţionare.

Într-un cuvînt, dintre toţi poeţii Ucrainei, Şevcenko se bucură de cea mai mare popularitate atît în Europa, cît şi dincolo de hotarele ei.

În istoria literaturii universale a secolului XIX, Taras Şevcenko este fără îndoială singurul poet care s-a dăruit în întregime ideii eliberării oamenilor muncii şi a exprimat-o într-un verb poetic a cărui forţă nu-şi află egal. Contemporan mai vîrstnic ca el, genialul Puşkin visa la rîndul său vremurile cînd nu va mai fi „norod oprimat", cînd „robia-n pulberi va cădea..."

Taras Şevcenko a venit în literatura ucraineană în clipa cînd cupa suferinţei şi miniei poporului se umpluse. Cîntecele vechi populare povesteau despre istovitoarea muncă la „boieresc", despre soarta cumplită a ţăranului iobag. Protestul spontan al poporului, mînia lui tăinuită se adunau deasupra imperiului rus aidoma unui nor uriaş care creşte necontenit, gata-gata să-şi sloboade trăznetul... Un asemenea trăznet, între anii 1840–1850, a fost poezia lui Şevcenko.

Căutarea adevărului şi cumplita durere pricinuită de nedreptăţile sociale din acea vreme, protestele furtunoase şi ura care se adunau de veacuri în inima maselor ţărăneşti înrobite – toate acestea şi-au găsit un cîntăreţ genial în persoana lui Şevcenko.

După cum a arătat Gorki, Şevcenko este primul poet, cu adevărat popular, care n-a denaturat prin adaosuri subiectiviste gîndurile şi simţămintele poporului. El a fost revoluţionar nu numai datorită faptului că îl umpleau de revoltă suferinţele poporului iobag, nu numai pentru că auzise de la bunici şi părinţi cîntece despre „boieresc", ci pentru că problema eliberării poporului îl frămînta profund, canalizîndu-i toate gîndurile în această direcţie, gînduri care se împleteau deseori cu ideile revoluţionare ale celor mai înaintaţi oameni din acea vreme. Şi nu dintr-o dată Şevcenko a devenit titanul pe care îl cunoaştem cu toţii în prezent.

În versurile sale, Şevcenko e un poet liric în permanent zbucium, într-o efervescenţă continuă, un poet care blestemă şi care, în ultima instanţă, ne dezvăluie, atît în poeme şi balade, cît şi în piesele lirice şi povestirile sale, propria sa personalitate. Iată ceea ce ne atrage la el, iată în ce constă uriaşa sa forţă.

Nu trebuie uitat faptul că marele poet ucrainean, autorul unor opere demascatoare ca „Visul", „Caucazul", „Imitaţie", îndreptate împotriva orînduirii de stat existente şi a acoliţilor vremii, este totodată autorul unor poezii lirice de mare sensibilitate, cum ar fi „În livada de vişini", „Maria" etc.

Taras Şevcenko a pus la dispoziţia omenirii, încă în prima jumătate a veacului trecut, un adevărat model de poezie revoluţionară. El chema oamenii să lupte pentru un viitor mai bun şi nutrea o credinţă nestrămutată în triumful adevărului. Se înţelege de la sine că poetul nu putea să prevadă pe atunci forţa concretă care va aduce omenirea la socialism, dar Şevcenko întrezărea prin intuiţie viaţa de azi a milioanelor de oameni sovietici. O mărturisesc nenumăratele sale versuri care emoţionează şi înaripează pe toţi acei ce luptă pentru pace şi democraţie, pentru victoria comunismului.

Acad. A. Beleţki

PERSONAJELE TEATRULUI CEHOVIAN

Există în nuvela lui Cehov „Nevastă-mea" o constatare de care ne-am amintit recitind piesele aceluiaşi scriitor, grupate în volumul X, apărut nu de mult în vitrinele librăriilor noastre. Inginerul Morin face următoarea reflecţie, referindu-se la doctorul Butiga, un alt personaj din nuvela amintită: „Ascultam pe doctor şi, după obiceiul pe care îl aveam, încercam să-l judec după criteriile şi după tiparele obişnuite: materialist, idealist, în goană după bani, instinct gregar etc. Dar el nu încăpea în nici unul din aceste tipare, nici măcar aproximativ. Şi, lucru curios: atîta vreme cît mă mulţumeam să-l ascult şi să-l privesc mi se înfăţişa ca un om cu desăvîrşire limpede pentru mine. Dar îndată ce încercam să-i aplic unităţile mele de măsură, în ciuda sincerităţii şi simplităţii lui, îmi apărea ca o fire neobişnuit de complexă, de complicată şi de neînţeles".

Se află în această mărturisire un protest vehement împotriva pericolului pe care îl reprezintă zugrăvirea pur conceptuală a realităţii şi a oamenilor, pericol pe care Cehov s-a dovedit a-l fi înţeles mai bine ca nimeni altul, în întreaga sa operă dramatică. Pentru el, într-adevăr, dramaturgia cehoviană îşi refuză cu vădită premeditare tipizarea excesivă, pedalarea pe una sau mai multe trăsături de caracter în definirea unui personaj, caracteristică, de pildă, în cel mai înalt grad, teatrului shakespearian.

Personajele teatrului cehovian sînt schiţate în creion, în ceea ce priveşte datele lor caracterologice. Profilul lor este alcătuit din cîteva linii, niciodată îngroşate pe parcursul dramei şi pînă la sfîrşitul ei. Este imposibil a stabili diferenţieri nete de caracter între cele trei surori din piesa cu acelaşi nume. Irina este înzestrată cu o sensibilitate superioară Maşei, ajunsă soţia unui profesor de liceu obtuz şi impermeabil la realităţile din jurul lui? Fără îndoială că nu! Este Olga ceea ce se numeşte un caracter tare, în comparaţie cu surorile ei? Viaţa e pentru ea un calvar, chiar dacă aparent ea se scurge liniar, fără drame vizibile.

Dar nici celelalte personaje reprezentative pentru teatrul lui Cehov nu evoluează în cadrul unor date caracterologice, prescrise cu severitate în fişele lor biografice. Nici unul dintre personajele principale din piesa „Unchiul Vanea" nu ne copleşeşte şi nu este copleşit de anumite tare caracterologice, care grevează hotărîtor existenţa lor. Chiar şi existenţa lui Ivan Petrovici Voroniţki, aşa cum se desfăşoară multă vreme în umbra falsei personalităţi a profesorului universitar Serebreakov, nu ne apare ca provenind dintr-o excesivă carenţă sufletească a acestuia. Ea este mai degrabă rezultatul unei hotăriri voluntare, necesităţii de a afla un scop în viaţă. Iar Serebreakov însuşi nu este decît un produs specific al epocii.

De aici şi lipsa unor conflicte, puternice şi vizibile, atît de caracteristică teatrului cehovian. Conflictul real, emoţionant se desfăşoară undeva, dincolo de scenă, iar substanţa eroilor se macină sub o influenţă exterioară şi nu sub acţiunea conflictului dintre ei. Pentru că Cehov manifestă o înţelegere superioară a influenţei, hotărîtoare, pe care o exercită societatea asupra oamenilor. El a înţeles că destinul fiecărui individ este subordonat existenţei sociale şi că dincolo de înclinaţiile lui temperamentale, dincolo de aspiraţiile lui personale, oricît de ispititoare, cuvîntul hotărîtor îl are societatea timpului, cu întreaga ei ţesătură de relaţii structurale şi suprastructurale. Hamletismul eroilor săi nu este veşnic, pentru că secera neîndurătoare a societăţii le retează cu brutalitate firele care îi ţineau suspendaţi, într-un fel de vid spiritual.

Poate că acesta este ceţ mai actual şi cel mai valoros dintre mesajele dramelor lui Cehov, astfel cum a ajuns el la noi, peste ani. Excesiva conceptualizare a personajelor, excesiva lor schematizare (pentru că literatura nu se poate lipsi de o anumită schematizare), înzestrează eroii unei drame, şi cu atît mai mult pe aceia care evoluează în cadrul unui roman, cu o forţă proprie de mişcare, deasupra societăţii şi în pofida ei. Un erou supraschematizat, care acţionează mai ales în virtutea calităţilor sale, adesea supra omeneşti, este un personaj asocial, în orice condiţii. Şi e util să amintim aici că asemenea personaje par atinse de morbul eticii feuerbachiene, supuse unei critici necruţătoare de către clasicii marxismului. Aceştia reproşau eticii lui Feuerbach tendinţa de auto-îngrădire a individului şi de ignorare totală a societăţii, a claselor, a istoriei societăţii. Un asemenea personaj, referindu-se la filozofia reacţionară contemporană, ne va apare întotdeauna, indiferent de condiţiile de loc şi de timp, cu falsa aureolă a principiului camusian, după care important este doar „ceea ce sînt eu pentru mine".

Teatrul lui Cehov reneagă cu hotărîre asemenea interpretări filozofice ale destinului individual. Personajele sale sînt schiţate în creion tocmai pentru a fi receptive la întreaga complexitate a vieţii sociale. Dialogurile sale sînt, într-un anumit fel plate, pentru că ele nu sînt decît nişte simple pauze, menite să puncteze glasul viguros al societăţii. Intriga este inexistentă sau qvasiinexistentă pentru că ea nu reprezintă decît ceea ce este accidental şi în ultimă instanţă nesemnificativ în raporturile dintre personaje, faţă de torentul copleşitor al vieţii în care acestea sînt atrase fără posibilitate de întoarcere la vechiul liman.

Evident, eroii pieselor lui Cehov sînt, în majoritatea lor, pasivi, pe cînd eroii zilelor noastre manifestă o atitudine dinamică în viaţă şi în muncă. Există aici o deosebire esenţială, care nu trebuie să ne facă să uităm că şi în această ultimă împrejurare ei sînt exponenţii unei realităţi sociale, ai societăţii noi, socialiste.

Paul Granea

Interpreţi străini pe scenele sovietice

Numai în perioada februarie-mai, anul acesta, un număr de cinci orchestre, şapte dirijori, cincisprezece cîntăreţi, opt pianişti şi trei violonişti din optsprezece ţări ale lumii vor concerta în treizeci şi opt de oraşe ale Uniunii Sovietice. Leningrădenii vor avea prilejul să-l asculte în curînd pe tenorul finlandez Harras Hurşti, după ce nu de mult au aplaudat orchestra de cameră din Köln „Capella coloniensis", dirijată de bagheta lui Ferdinand Leitner. Acest colectiv a fost organizat de radiodifuziunea din Köln în anul 1954. Dat fiind că toţi membrii orchestrei cîntă la instrumente vechi, formaţia interpretează excelent operele compozitorilor din veacul al XVIII-lea.

Leningrădenii s-au întîlnit de curînd cu laureatul concursului Internaţional P. I. Ceaikovski de la Moscova, violonistul român Ştefan Ruha, precum şi cu dirijorul portughez Antonio de Almeida. În martie, pianistul suedez Hans Leigraf, după ce va concerta pe malurile Nevei, va pleca la Riazan şi Stalingrad. În afară de asta, la Leningrad se va mai produce şi celebrul dirijor polonez Vitold Rovicki şi compatrioata sa cu faimă mondială, pianista Halina Czerny-Stefanska, apoi Iuna Te Viata, cîntăreţ din Noua Zeelandă, un trio de cameră din Germania occidentală, cîntăreţul bulgar Ivan Dimov şi pianista cehoslovacă Eva Bernatova.

DIN 18 ŢĂRI ALE LUMII

În a doua jumătate a lunii aprilie, la Leningrad va apărea un afiş anunţînd concertele faimosului violonist american Ruggiero Ricci. Acesta va mai concerta la Moscova, Tbilisi, Erevan şi Baku, unde îşi va încheia călătoria la 15 mai.

În baza convenţiei privind schimburile culturale, în Uniunea Sovietică a sosit orchestra filarmonică de instrumente de suflat a universităţii din Michigan (S.U.A.). Au cîntat 94 de interpreţi sub bagheta lui William Revely. Această orchestră întreprinde un lung turneu prin Uniunea Sovietică, concertînd în oraşele Moscova, Minsk, Kiev, Odesa, Harkov, Rostov-pe-Don, Tbilisi, Erevan, Baku, Leningrad.

Nu ne îndoim că amatorilor de muzică uşoară le vor prilejui multe momente plăcute concertele celebrei cîntăreţe engleze Jerry Scott. Ea şi-a început turneul la 6 martie la Erevan, apoi îl va continua la Tbilisi, Soci, Odesa, Kişinău, Cernăuţi, Lvov, Kiev, Leningrad şi îl va încheia la Moscova, la 28 aprilie.

N. Eremcenko

POVESTE DE DRAGOSTE...

Erau foarte tineri. Îi chema Valea și Alioșa. Capriciul unui itinerariu i-a făcut s-ajungă în același loc într-o zi de vacanță. Prima întîlnire, așezată sub semnul întîmplării, a fost generoasă în consecințe. S-au îndrăgostit. S-au căsătorit.

Dar erau atît de tineri. Răsfățul lui Alioșa se dovedea, din păcate, mai persistent decît ar fi fost firesc la cei douăzeci și unu' de ani ai lui. Bunătatea, delicatețea sufletească și pînă la urmă maturitatea celor nouăsprezece ani ai Valiei nu-și găseau echivalentul necesar într-o experiență, care să domolească ieșirile temperamentale, impulsivitatea lui Alioșa. Și s-au certat. S-au împăcat. Păreau să nu izbutească prea bine nici acum.

O simplă poveste de dragoste care, privită sumar, pare egală cu ea însăși pe orice meridian. Lectura ei atentă, aplicată, descifrarea unor importante, substanțiale implicații etice, sociale, cuprinse de piesa „Prima întîlnire" a Tatianei Sitina, duce, însă, la localizarea obligatorie pe meridianul sovietic, pe meridianul comunismului.

Finalul îi regăsește pe cei doi tineri împreună. De data aceasta, împreună pentru totdeauna. Soluția e perfect convingătoare, neavînd nimic comun cu facilitatea unui „happy-end" convențional. E convingătoare, fiindcă Valea și Alioșa, în intervalul dintre certurile și împăcările lor, n-au stat cu brațele încrucișate. E convingătoare mai cu seamă, fiindcă n-au stat cu brațele încrucișate nici cei din jur.

Și aici ajungem la semnificația esențială a piesei. În diversele, multiplele peregrinări ale protagoniștilor ne întîlnim cu o seamă de oameni sovietici, cu **climatul etic** al lumii comunismului. Solidaritatea, prietenia, altitudinea morală caracteristice cetățenilor lumii noi, condiționează, justifică pe deplin autentica împăcare a Valiei cu Alioșa, sfîrșitul plin de poezie optimistă a poveștii lor de dragoste.

Tatiana Sîtina asociază tonalitatea întregii piese cu gingășia sufletească a tinerilor ei protagoniști. Inflexiunile lirice dominante n-o împiedică însă să ajungă și la acorduri grave. (Aceasta se întîmplă mai cu seamă în cazul muncitorului Pavel Smurov, rătăcit pentru o clipă, pe punctul de a-și pierde numele bun, dar redobîndindu-l cu ajutorul oamenilor adevărați care îl înconjoară).

Compoziția lucrării dovedește că autoarea a preferat teatrului „de cameră", dramelor care se consumă între cei trei pereți convenționali ai scenei, factura unui amplu reportaj dramatic, desfăcut și retopit în foarte multe secvențe, asemănătoare ca structură și succesiune cu fragmentele unui scenariu cinematografic.

De aici decurg o seamă de dificultăți în realizarea scenică a „Primei întîlniri". Soluția găsită în spectacolul de la Teatrul pentru tineret și copii de regizorul Ion Cojar și de pictorul scenograf Toni Gheorghiu este ingenioasă. Urmărind coerența acțiunii, ei au legat diversele secvențe printr-un cadru plastic unitar, alcătuit din cîteva panouri asimetrice pe care apăreau mereu alte proiecții — fundal, și din două turnante.

Fărâmițarea acțiunii, evitată cu talent de soluția scenografică, a fost însă, mai cu seamă, înlăturată prin unitatea și logica dramatică a caracterelor, așa cum au apărut în spectacol. Regizorul a găsit punți de legătură între secvențe prin simetria artistică a unor finaluri de tablouri cu începuturile altor tablouri, prin atitudini și intonații definitorii, comunicate armonios de către personaje în diverșii timpi ai acțiunii. El a izbutit mai cu seamă, ca rezultat al muncii migăloase și al definirii exacte a caracterelor — chiar dacă episodice —, să nu îngăduie nici o fisură în prezentarea lor închegată la public.

Într-o asemenea perspectivă au părut firești, fără să ne încînte din această pricină mai puțin, o serie de remarcabile realizări actoricești. Plină de sensibilitate, de putere de seducție artistică, cu o surprinzător de matură stăpînire a mijloacelor scenice a evoluat în rolul Valiei, debutînd cu o partitură importantă în Capitală, Leopoldina Bălănuță. Au însoțit-o cu talent actori tineri și mai experimentați, ca Ion Ciprian — Mitea (cu mult farmec scenic și cu mai puține exuberanțe comice, uneori gratuite, ca altă dată), Boris Ciornei —

Leopoldina Bălănuță și Andrei Codarcea în „Prima întîlnire"

Pavel Smurov (cu pondere, fără nici o infiltrație melodramatică, într-un text de dramă densă) Andrei Codarcea — Alioșa (cu unele inegalități, dar lipsit de accentele artificiale, retorice, prezente cîteodată înainte), Eugenia Eftimie — tușa Nastia (conturînd cu pregnanță un caracter, fără a se lăsa ispitită de efecte pitorești cu orice preț, cum ar fi îndemnat-o, poate, rolul), Tudorel Popa — Strujanovski (într-o compoziție inteligentă, nici o clipă vecină cu grotescul) și mulți, mulți alții.

„Prima întîlnire" a Tatianei Sîtina a coincis cu prima noastră întîlnire cu un spectacol pentru tineret la teatrul nou înființat în Capitală. Am dori ca această primă întîlnire a noastră să fie la fel de generoasă în consecințe, ca aceea dintre Valea și Alioșa. Și avem multe temeiuri să nădăjduim în împlinirea dorinței, pe marginea muncii atît de inspirate în acest spectacol a lui Ion Cojar, Toni Gheorghiu, Leopoldina Bălănuță, Eugenia Eftimie, Ion Ciprian, Boris Ciornei și a celorlalți. Fiindcă ne-au transmis în mod emoționant — slujind-o cu talent, ingeniozitate, dăruire artistică — sensibila poveste de dragoste a doi tineri adevărați de pe meridianul comunismului.

Horia Deleanu

„Prima întîlnire" de Tatiana Sîtina, la Teatrul pentru tineret și copii.

Glasurile pădurii

Cîți cîntăreți minunați sălășluiesc în inima pădurii! Dar le recunoașteți, oare, vocile, știți cum și mai ales cu ce cîntă?

Tocmai acest țel și-a propus regizorul Konstantin Grigoriev care a realizat în studioul de filme de popularizare științifică din Leningrad filmul „Glasurile pădurii". El a urmărit să facă cunoștință spectatorilor cu cîntăreții pădurii.

Ascultați atent! Ascultați cîntecul cintezoiului, al mierlei. Dar glasul acesta îl recunoașteți? Cîntă privighetoarea! Glasul ei este minunat, puternic, colorat.

Cîntecul ghionoaiei este aparte. Pentru motivul că glasul păsării n-are nici un amestec. Ghionoaia caută rămurele uscate și bate cu ele toba. Dar becațele știți cum cîntă? Cu coada! Trecînd prin micile pene ale cozilor lor, vîntul provoacă sunete ciudate.

Documentarul lui Konstantin Grigoriev ne dezvăluie arta foarte originală a cîntăreților pădurii.

TEATRU FILM MUZICĂ

Un nou film balet:

Condurul de cristal

Basmul acesta e vechi cît lumea. Îl știm cu toții din copilărie. Un basm puțin trist, dar care se termină bine. De ani de zile circulă prin lume în cărți modeste sau în ediții de lux.

Intr-o zi el a atras atenția marelui compozitor sovietic Serghei Prokofiev care a creat baletul „Cenușăreasa". Au trecut de atunci șaisprezece ani. Vechiul basm ascultat și povestit de atîtea generații, a apărut tuturor într-o frumusețe nouă.

Pe scena Teatrului Mare, „Cenușăreasa" a marcat un eveniment însemnat în istoria muzicii și coregrafiei sovietice și a prilejuit Galinei Ulanova una dintre cele mai mari creații din cariera ei.

De curînd, opera lui Prokofiev a fost transpusă pe ecran. „Condurul de cristal" este una dintre adaptările cele mai reușite.

Maestrul de balet Rostislav Zabarov a colaborat îndeaproape cu regizorul Alexandr Rou. Această colaborare a celebrului coregraf cu nu mai puțin celebrul regizor, care a adaptat pentru ecran atîtea basme, s-a dovedit deosebit de fericită. Cei doi autori au reușit să păstreze atmosfera sărbătorească rafinată a spectacolului, îmbogățindu-i concepția cu mijloacele specifice ale cinematografului.

Decorurile semnate de Piotr Williams sînt desprinse parcă direct din natură: copacii desfrunziți de toamnă își agită ramurile negre, zăpada cade leneș peste oglinda de gheață a rîului, ierburile de primăvară freamătă sub vîntul care le zbîrlește ușor. Iar valsul, celebrul lor vals, Prințul și Cenușăreasa îl dansează sub un cer pe care ard milioane de stele.

Ceea ce mai contribuie la deplina reușită a acestui nou film-balet este omogenitatea ansamblului. Alături de balerini consacrați ca Raisa Strucikova și Ghennadi Ledeah, dansează tinerele Ekaterina Maximova, Elena Reabinkina, Nina Simonova.

Noi stele pe firmamentul muzicii

La Moscova s-a încheiat, nu de mult, Concursul unional de muzică instrumentală, desfășurat în Sala mare a conservatorului din localitate.

La concursul pentru violoniști, al cărui juriu a fost prezidat de Dmitri Țiganov, profesor la Conservatorul din Moscova, au participat 33 de tineri din opt republici unionale, care s-au făcut remarcați cu prilejul concursurilor republicane ce au precedat concursul unional.

Premiul I și titlul de laureat au fost atribuite Irinei Bocikova, studentă în anul IV la Conservatorul din Moscova, a cărei participare la concurs a însemnat și primul ei recital. Tînăra violonistă a dovedit, cu acest prilej, că e înzestrată cu o puternică personalitate artistică, cu un simț muzical profund, cu o tehnică de virtuoz. Premiul II și titlul de laureat au fost atribuite tinerei Liana Issakadze din Tbilisi, în vîrstă de numai 14 ani care, în ciuda unor imperfecțiuni tehnice, a constituit totuși pentru juriu o adevărată revelație, iar premiile III și IV lui Igor Frolov și Viktor Dancenko, elevi ai maestrului David Oistrah.

Premiile și titlul de laureat la concursurile pentru violoncelești și piano, prezidate de Mstislav Rostropovici și Nina Emelianova, profesori la același conservator, și la care au participat numeroși concurenți au fost atribuite violoncelștilor Natalia Șahovskaia, o tînără plină de sensibilitate, dispunînd de o înaltă tehnică, Nataliei Gutman pentru tehnica și perfectul simț al frazei muzicale, lui Valentin Feighin, precum și pianiștilor Rudolf Kerer (Tașkent), Ekaterina Murina (Leningrad), Valeri Kamîșev (Moscova), etc.

Violonista Irina Bocikova, laureată a Concursului unional de muzică instrumentală, Moscova—1961.

Țara în care soarele nu apune niciodată: la Moscova e miezul nopții, dar în Kamciatka s-au ivit zorile

A.R.L.U.S.

TIMIȘOARA

În centrul orașului Timișoara sînt prezentate două expoziții organizate de Consiliul regional A.R.L.U.S.-Banat. Una înfățișează viața și opera lui Miciurin, oglindind totodată, cele mai importante succese dobîndite de agricultura sovietică, drept urmare a însușirii și aplicării învățăturii miciuriniste. Cea de-a doua expoziție înfățișează marele oraș al metalurgiștilor — Magnitogorsk — și cele mai însemnate realizări ale industriei sovietice.

La Casa prieteniei romîno-sovietice din Timișoara, a avut loc un simpozion pe tema: „Unele aspecte ale întrecerii pașnice între cele două sisteme mondiale, în domeniul științei și tehnicii". Cu această ocazie, au luat cuvîntul, mai multi oameni de știință printre care prof. univ. T. Dordea, decanul Facultății Electrotehnice, prof. univ. D. Mateescu de la Facultatea de Construcții și alții.

Conferențiarii au scos în evidență succesele obținute de Uniunea Sovietică în domeniul electrotehnicii, electronicii și construcțiilor ca și în dezvoltarea științei și tehnicii.

E. Dascălu
corespondent

BRĂILA

Casa prieteniei romîno sovietice din orașul Brăila continuă să desfășoare o activitate bogată. Astfel, de la începutul anului, la Casa prieteniei romîno-sovietice au fost organizate 25 manifestări culturale, la care au participat peste 4.000 de oameni. O parte din aceste manifestări au avut drept obiectiv popularizarea luptei Uniunii Sovietice pentru dezarmarea generală și totală, pentru coexistență pașnică, pentru pace.

Un loc important îl ocupă în planurile de muncă ale Casei prieteniei romîno-sovietice popularizarea realizărilor științei și tehnicii sovietice. Se cuvin apoi menționate conferințele cu următoarele teme: „Înaltul democratism al orînduirii noastre democrat-populare", „Dezvoltarea economiei naționale a U.R.S.S.", și altele. De asemenea serile literare ce au avut loc la Casa prieteniei s-au bucurat de mult succes.

Această activitate este întărită și prin sprijinul acordat de Casele prieteniei din București, Oradea și Craiova, care trimit cu regularitate colectivului Casei prieteniei romîno-sovietice din orașul nostru programe cuprinzînd acțiunile planificate.

Ion Roșu
corespondent

Consfătuiri cu cititorii

LA IAȘI

In ziua de 24 februarie 1961 a avut loc, la Iași, în sala Casei prieteniei romîno-sovietice din acest oraș o întîlnire a redacției revistei „Veac nou" cu cititorii. Consfătuirea a fost prezidată de tov. Ion Niculi, președintele Consiliului regional A.R.L.U.S.-Iași, care a arătat rolul publicației noastre în întărirea legăturilor de prietenie dintre poporul nostru și marele popor sovietic.

In cuvîntul său, redactorul-șef al revistei noastre, tov. N. Minei, a informat pe cititorii prezenți asupra muncii desfășurate de colectivul redacțional atît în direcția îmbogățirii conținutului cît și a îmbunătățirii aspectului grafic.

Cititorii care au participat la discuții au subliniat aportul revistei noastre în opera de răspîndire în cercuri cît mai largi a cunoștințelor despre înfăptuirile oamenilor sovietici în construirea desfășurată a comunismului. Vorbitorii au exprimat, totodată, unele cerințe și critici în legătură cu conținutul muncii depuse de colectivul redacțional. Cei mai mulți — ca, de pildă, studenții Vasile Crețu, Ciubotaru Valerian, Constantin Ciubotaru, Stoian Baboi, Vasile Miftodi, Adriana Lișman, doresc să găsească în paginile revistei mai multe materiale documentare privind viața tineretului sovietic. Alții au cerut să fie informați cu mai multă operativitate despre realizările Uniunii Sovietice în toate domeniile de activitate, realizări care se cer însușite și creator aplicate de oamenii muncii din țara noastră. Alți vorbitori — ca juriștii Manole Vasile, I. Seleanu și Adrian Androni au cerut să cunoască mai în amănunțime formele de activitate a organizațiilor obștești din Uniunea Sovietică și au criticat slaba legătură cu cercurile de intelectuali din Iași, iar unii membri ai activului obștesc ca tovarășa Ecaterina Onea muncitoare la fabrica de țigarete, președintă a comisiei A.R.L.U.S., au cerut ca viața de organizație să fie mai sistematic reflectată în paginile revistei.

Mulțumind participanților la această consfătuire pentru propunerile făcute ca și pentru justele observații critice formulate de care se va ține seama în viitor, redactorul-șef al revistei „Veac nou" a scos în evidență utilitatea legăturilor cît mai strînse dintre cititori și redacție, legături ce stau la baza îmbunătățirii necontenite a revistei noastre atît în conținut cît și în prezentarea ei grafică.

LA BIRLAD

A doua zi — în 25 februarie 1961 — a avut loc, tot în regiunea Iași, la Birlad, o consfătuire a redacției noastre cu cititorii din acest oraș.

Consfătuirea — prezidată de tovarășa Elena Popescu, directoarea Complexului școlar-Bîrlad, președintă a Consiliului orășenesc A.R.L.U.S. — a scos în evidență faptul că, în ultima vreme interesul pentru revista noastră a crescut în rîndurile oamenilor muncii din acest oraș, că „Veac nou" este tot mai atent urmărit de abonați — ca, de pildă, de muncitorii, tehnicienii și inginerii de la fabrica de rulmenți și de cadrele didactice, precum și de elevii diferitelor școli, de funcționari din întreprinderi și instituții.

In cursul discuțiilor — la care au participat prof. Constantin Clisu, prof. Octavian Grigorescu, ing. Alexandru Dumitrache, I. Milancovici, director general adj. al fabricii de rulmenți, Vasile Mutu, muncitor strungar, Grigore Arsene elev de liceu, M. Leibovici, de la difuzarea presei, Gh. Roșu, tehnician și alții — au subliniat progresele inregistrate de „Veac nou", formulînd totodată o serie de observații critice privind nu numai conținutul ci și prezentarea grafică a revistei noastre.

In răspunsul său, reprezentantul redacției „Veac Nou" la această consfătuire a încredințat pe participanți că întreg colectivul redacțional va ține seama de justele critici exprimate, străduindu-se să fie la înălțimea cerințelor mereu crescînde ale cititorilor dornici să cunoască istoricele înfăptuiri ale omului sovietic constructor al comunismului.

POȘTA REDACȚIEI

NICOLAE HAVRELIUC — comuna Siret, regiunea Suceava: **1) E neapărat necesar să terminați școala medie. Pentru informații mai amănunțite în legătură cu examenul de admitere scrieți Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" b-dul Schitu Măgureanu nr. 1, București. 2) Este vorba despre filmul „Răsună valea". 3) Actriței Viktoria Lepko scrieți-i la școala teatrală de pe lîngă teatrul Vahtangov din Moscova. 4) Subiectul este foarte vast. De aceea vă rugăm să specificați la ce domeniu al științei sovietice vă referiți.**

NINA FRICIU — Bistrița: **Vă sfătuim să vă adresați Editurii pentru literatură universală, secția literatură rusă și sovietică, str. Beldiman nr. 1, București.**

MIHAIL MALOȘ — Reghin: **Nu sîntem în posesia nici unui album cu fotografii de scriitori sovietici. Vă puteți alcătui singur un asemenea album, decupînd din reviste și ziare fotografiile scriitorilor respectivi.**

NELI POLISOIDU — Brăila: **1) Nu posedăm informații despre noul film al lui Vadim Medvedev. Îi puteți scrie la Casa cinematografiei din Moscova (Dom kino), ulița Vorovskovo nr. 33, Moskva G-69. 2) Credem că trebuie să vă adresați asociației sportive din orașul dv.**

DRĂGUȚA SCARLAT — Constanța: **1) Irina Skobțeva este soția lui Serghei Bondarciuk; 2) Rolul a fost intrepretat de Dana Comnea: 3) Actorul Cristea Avram lucrează la Teatrul C. Nottara din București.**

EUGENIA MUTU — com. Mureșel, raionul Arad: **1) Interpretul principal din filmul „Nauris" este actorul G. Rittenberg. 2) Rolul Veronicăi a fost deținut de Stela Popescu. În celelalte roluri au apărut frații Ștefan și Rodica Tapalagă.**

C-TIN GRIGORAȘ — com. Șcheia, raionul Negrești: **Nu cunoaștem numele tinerilor din fotografie. Singura soluție este să decupați fotografia din ziar și s-o trimiteți împreună cu o scrisoare la clubul uzinei de tractoare din Celiabinsk.**

ANA LEONTIE — Moldova nouă: **1) Liliana Tomescu lucrează la Teatrul C. Nottara din București. 2) Florentina Mosora e studentă în anul V la facultatea de biologie a universității „C. I. Parhon". Îi puteți scrie la facultate — Splaiul Independenței nr. 21, București.**

PETRU NERUȚ — Baia Mare: **Ne pare rău, dar nu cunoaștem adresa exactă a lui Boria Barhatov. Credem însă că dacă expediați scrisoarea studiourilor „Mosfilm" din Moscova (Kinostudia „Mosfilm") ea îi va fi înmînată cu siguranță.**

BIBLIOTECA REGIONALĂ DIN TG. MUREȘ: **Vi se vor trimite numerele cerute.**

DOINA MUNTEANU — București: **Scrieți Zinaidei Kirienko și lui Vadim Medvedev la Casa Cinematografiei din Moscova (Dom Kino, ulița Vorovskovo nr. 33 Moskva, G-69.)**

GHEORGHE ANTAL — Călan: **Iată adresa unei tinere lituaniene care dorește să facă schimb de fotografii ale actorilor sovietici de cinema: Aga Antonovna Veriugaite, kolhoz „Ramoius", Pasvalski raion, Litovskaia S.S.R.**

D-TRU BĂDULESCU — Săcele, regiunea Brașov: **Vă comunicăm adresa unei comsomoliste din orașul Kazan. Se numește Șahaeva Galina, a absolvit școala medie și vrea să studieze medicina. Adresa ei: ulița Industrialnaia, g. 9 kv. 12, Kazan 36.**

SERGHEI COLOȘENCO — Bîrlad: **Regretăm, dar întrucît rubrica de cuvinte încrucișate este realizată în redacție, nu vă putem publica materialul oferit. În ce privește cea de-a doua dorință, consultați rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.".**

MARIANA LUPESCU și MARIA ANDREI — Craiova: **Scrisorile voastre vor fi întotdeauna binevenite. Iată trei adrese ale unor elevi sovietici: 1) Tamara Popova (cl. 9-a) poselok Vihorevka, ulița Olega Koșevovo, dom 17, kv. 2, Bratskii raion, Irkutskaia oblasti. 2) Nina Kiriaeva (cl. 9-a) gorod Saratov, 3-ia Proletarka, 10-ia Nagornaia ulița, dom 20. Îi place sportul. 3) Galina Stepanova, ulița Vorovskovo, dom nr. 62, Oktiabrski poselok, gorod Kramatorsk, Ukrainskaia S.S.R.**

CARMEN IOAN, — Vaslui: **1) Tatiana Samoilova se află acum în Ungaria unde joacă rolul principal în filmul „Alba Regia". În general, e bine să-i scrieți la Teatrul „Maiakovski" din Moscova. Acolo lucrează atît Tatiana cît și tatăl ei, actorul Evgheni Samoilov. 2) Leilei Abașidze scrieți-i la studioul (Kinostudia) „Gruzia- film" din Tbilisi, R.S.S. Gruzină. Celorlalte actrițe le puteți adresa scrisorile la Casa cinematografiei din Moscova — Dom kino, ulița Vorovskovo G-69 — Moskva. 4) S-ar putea să găsiți fotografii și la librăriile din oraș.**

CONSTANTIN ȘTEFAN — Călărași: **Pînă acum n am primit nici o scrisoare de la vreun elev care studiază la școala de hidroameliorații. Vă comunicăm adresa unei eleve din Bratsk, care vă poate pune în legătură cu un coleg de la o școală similară: Liudmila Ianghelskaia, ulița Habarova dom nr. 7, kv. 6, gorod Bratsk, Irtutskaia oblasti.**

DEPARTE...

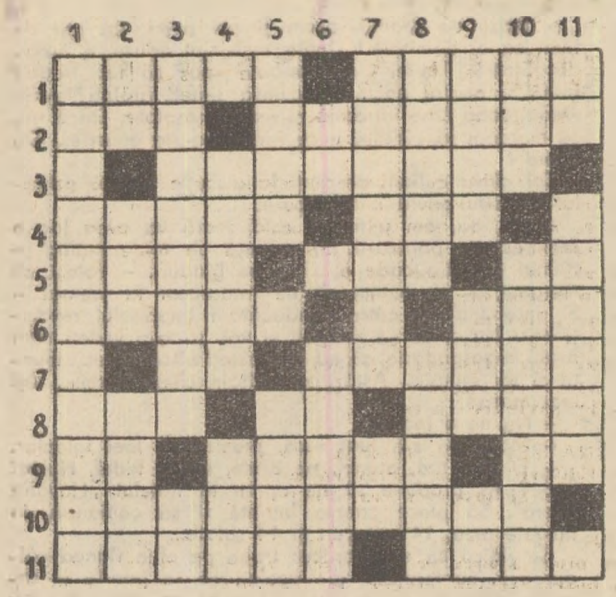

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Departe de Moscova" — Autorul volumului „Păsări călătoare". 2) Luminează mările pînă la mari depărtări — Scriitor sovietic, autorul piesei „Căsuța de la marginea orașului". 3) Scriitor sovietic, autorul piesei „De partea cealaltă". 4) Personaj din comedia „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale — Indoltură la marginea unei țesături. 5) Prefix pentru opt — Casa de Economii și Consemnațiuni — O sărutare de departe. 6) Mică apă curgătoare — Cotitură de drum. 7) Alfa și omega — „Incet, încet, departe ajungi". 8) De aci vine lumina — Notă muzicală — Un drum care poate fi și la marginea orașului. 9) Nea! — Harnicul muncitor din adîncul pămîntului — W. 10) În orice direcție (2 cuv.). 11) Cea realizată de racetele cosmice sovietice a învins depărtările — Scriitor sovietic, autorul cărții de știință popularizată „Oameni și munți".

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul piesei „Departe". 2) În Japonia! — În opoziție cu „departe" — A se deplasa brusc. 3) A condus o competiție sportivă — În Italia! 4) „...departe", piesă de Mircea Ștefănescu — Numără în kilometri, depărtările. 5) „Bate vîntul dintr-o parte / ... -i departe" (M. Eminescu) — Copilandru (fam.). 6) În Riga! — Autorul cărților „Popasuri" și „Urmele" 7) Indepărtări de la drumul drept — Merg, latinește. 8) Cu caracter de rune — „Depărtări" și „Țara de dincolo de negură" de Mihail Sadoveanu. 9) Mare în U.R.S.S. — Transporta poșta pe vremuri — În Irlanda! 10) Culoare — Scriitor sovietic, autorul cărții „Departe, în spatele frontului". 11) În avion! — Scriitor sovietic, autorul romanului „O pînză în depărtare".

HUMOR

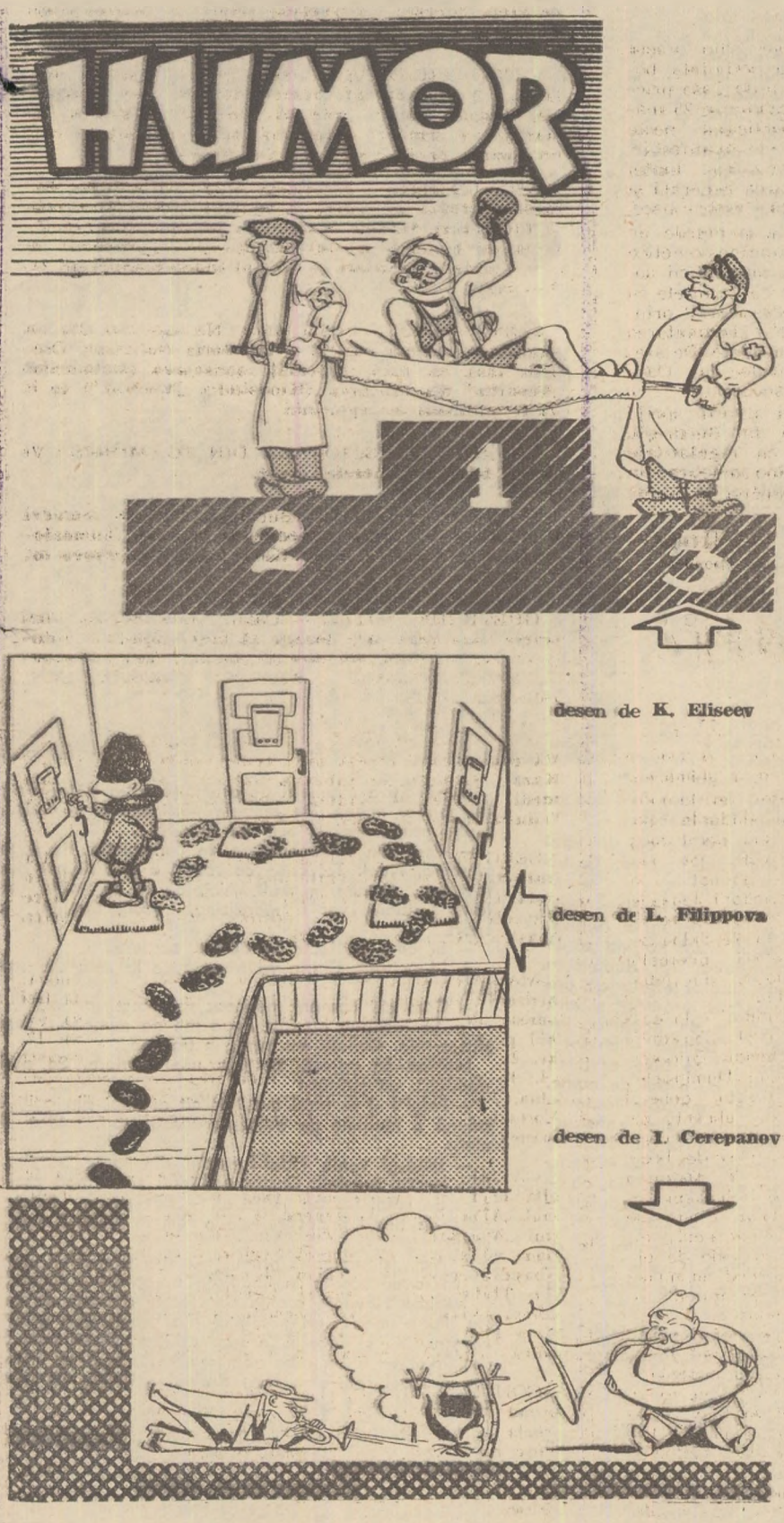

desen de K. Eliseev

desen de L. Filippova

desen de I. Cerepanov

Trei situații, fără cuvinte...

(din „Krokodil")

Surpriza anului 1961 !!!

Noul aparat de radio de construcție originală

S 604 A „Fantezia"

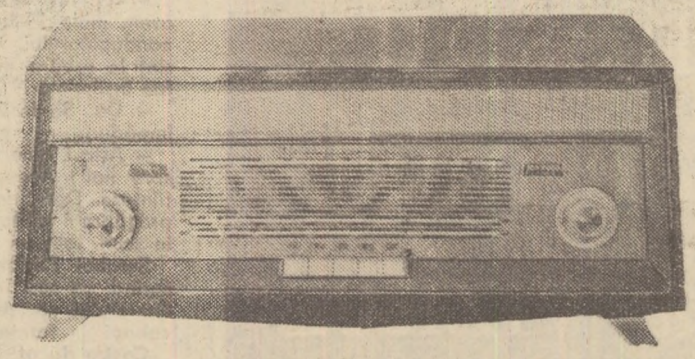

Performanțe excelente pe toate lungimile de undă.
Prevăzut cu indicator optic de acord, reglaj de ton și cu 2 difuzoare montate lateral.
Oferă o audiție minunată.
Caseta de construcție originală, cu ornamentații de alamă, este plăcută ochiului și dă o notă de eleganță oricărui interior.

ELECTRONICA

Intreprindere industrială de stat pentru piese și aparate de radio, televizoare și electronică industrială
București — Str. Baicului nr. 82. — Raion 1 Mai

Preferați produsele

FABRICII DE CONSERVE DIN

BURDUJENI

Reg. Suceava

● Gemuri ● Compoturi ● Siropuri ● Sucuri acidulate ● Marmeladă în borcane și lădițe ● Fasole păstăi ● Castraveți în oțet

MULȚI CÎȘTIGĂ MULT LA

PRONOSPORT

O zi cu Fidel Castro

„Doresc nespus de mult să vizitez Uniunea Sovietică"

Nu de mult, la invitația Asociației tinerilor revoluționari cubani o delegație a tineretului sovietic, în frunte cu S. Pavlov, secretar al Comitetului Central al Comsomolului, a vizitat Cuba. Din delegație a făcut parte și semnatarul acestor rînduri. In cele trei săptămîni cît am stat acolo, am putut vedea multe. Am vizitat orașele și satele Cubei, am stat de vorbă cu oamenii, am văzut istoricele transformări petrecute aici în cei doi ani care s-au scurs de la victoria revoluției.

Am sosit în Cuba în ianuarie, în zilele cînd asupra țării plana o primejdie de moarte : guvernul pe ducă al lui Eisenhower intenționa să întreprindă o agresiune fățișă pentru înăbușirea revoluției. Intreaga țară părea o fortăreață. Toată populația se ridicase întru apărare. Cu toate acestea munca pașnică, de construcție a țării, nu contenea o clipă. Uzinele funcționau din plin, se aduna recolta de pe plantațiile de trestie de zahăr, se construiau case, iar în fiecare dimineață, ca de obicei, școlile își deschideau larg porțile... Alături de lozinca : „Cuba nu se sperie, Cuba nu va da înapoi !" se putea citi, la tot pasul, o altă chemare adresată populației : „Dacă nu știi – învață ! Dacă știi – învață-i pe alții !"

In aceste zile, străbătute de fiorul neliniștei, delegația noastră de tineret a fost primită de Fidel Castro. „Primită" e un fel de-a spune, căci de fapt...

Așteptam cu nerăbdare încă din prima zi a sosirii noastre întîlnirea cu conducătorul revoluției cubane și mărturisim sincer că nu eram cituși de puțin siguri că ea va avea loc. Fiecare din noi știa cît de ocupat este primul ministru, cîte griji are în aceste zile, cîte deplasări e nevoit să facă în toate colțurile țării. Dar iată că, într-o zi, veni și mult sperata veste :

– Fidel vă așteaptă !...

Mașinile gonesc cu cea mai mare viteză și în curînd iată-ne în suburbia Havanei unde în prezent se află reședința lui Castro. Ne oprim în fața unei clădiri nu prea mari, cu un singur etaj.

– Iată-l și pe Fidel ! ne spune Joel Iglecias, președintele Asociației tinerilor revoluționari.

Intr-adevăr, îl zărim pe Fidel Castro. Se află la vreo douăzeci de pași de noi, pe un dimb, înconjurat de un grup de copii în uniforma armatei revoluționare. Au între șase și zece ani.

– Sînt „fiii adoptivi" ai lui Fidel. Părinții lor, ostași ai armatei revoluționare, și-au dat viața pentru patrie. Acum trăiesc cu toții în casa lui Fidel, ne lămuresc însoțitorii noștri

Fidel pune tot felul de întrebări copiilor și rîde în hohote molipsitoare, ascultîndu-le răspunsurile. Auzim cuvintele :

– Prin urmare, ați dat o mînă de ajutor la însămînțări ? Bravo ! Cum, ați muls și vacile? Sînteți adevărați lei...

Zărindu-ne, Castro se apropie grăbit de noi, urmat de întregul grup de copii. E un bărbat înalt, lat în umeri. Poartă, ca întotdeauna, o bluză militară, cu gulerul răsfrînt. Pe epoleți are un galon triunghiular și o steluță. Are gradul de maior, cel mai înalt grad în armata cubană. Are numai treizeci și trei de ani, dar arată mult mai matur. Îi mai întinerește chipul bărbătesc zîmbetul – un zîmbet larg, prietenos, deschis.

– Bine-ați venit ! Îmi faceți o deosebită plăcere ! – ne spune el. Simplitatea și voioșia cu care ne întîmpină, fac să dispară, într-o clipă, orice stinghereală. Ne copleșește cu întrebări :

– Pe unde ați umblat? Ce anume ați vizitat? Cît aveți de gînd să stați? De ce atît de puțin?...

Conducătorul delegației noastre, Serghei Pavlov, Joel Iglecias și noi ceilalți abia prididim să-i răspundem.

Intrăm în casă și ne instalăm pe scaune într-una din încăperile primului etaj.

– Ei, cum a mers vizita? se interesează Castro.

Îi povestim impresiile. Deși situația din țară era, după cum am mai arătat, extrem de încordată, am avut totuși posibilitatea să cunoaștem îndeaproape viața poporului cuban. Am întreprins, între altele, o lungă călătorie în jurul insulei, am stat de vorbă cu tineri, cu ostași ai armatei și ai miliției. Am vizitat numeroase cooperative, întreprinderi, școli și tabere de tineri revoluționari aflate în munți.

Fidel ne ascultă cu atenție, dînd energic din cap.

– Da, într-adevăr, ați venit într-o perioadă în care avem mult de lucru, – observă el. Apoi, adresîndu-se conducătorului tineretului revoluționar : Cîți oameni sînt în tabăra militară vizitată de delegați? Acolo se fac însămînțări?

– Da. Se însămînțează, dar mai cu seamă, se fac împăduriri.

– Asta-i bine ! Și primul ministru se întoarce iarăși spre noi : Aceste tabere abia au început să se înființeze. Dar primii oameni care și-au terminat în ele pregătirea militară și au învățat carte, s-au și înscris în școli. Iată un fapt deosebit de important.

Serghei Pavlov amintește primului ministru că, în curînd, va sosi în vizită la Moscova, în urma invitației tineretului sovietic o delegație de tineri revoluționari cubani, în frunte cu Joel Iglecias.

Castro dă afirmativ din cap.

– Să fii cu luare aminte ! – îi spune el lui Joel, iarnă de acolo nu seamănă cu a noastră...

– Nu aveți de gînd să ne faceți și dumneavoastră o vizită ? îl întrebăm pe primul ministru.

– Doresc nespus de mult să vizitez Uniunea Sovietică. Am auzit multe lucruri frumoase despre țara dumneavoastră. Voi veni neapărat... Abia aștept să colind pădurile și cîmpiile voastre... Să organizăm o vînătoare... Ia spuneți-mi, în Uniunea Sovietică se scrie mult despre noi ?

– Foarte mult. Nu există om care să nu știe despre revoluția cubană.

Și îi înmînăm lui Castro un volum conținînd discursurile sale, editat în U.R.S.S.

– Abia a apărut, dar cu greu îl mai găsești prin librării...

– Da, Uniunea Sovietică este țara în care se citește cel mai mult, ne spune primul ministru, răsfoind cartea. Se oprește în dreptul ultimului său discurs, privește data... Cuvîntarea despre declarația de la Havana. Zîmbește. – După date poți afla toate discursurile care au apărut în acest volum. Da, da, cu ajutorul acestei cărți am să pot învăța mai ușor rusește. Doar îi cunosc conținutul. Interesant cum sună vorbele mele în rusește...

Apoi, punînd cartea pe măsuța de alături, continuă :

– Acum citesc „Zece zile care au zguduit lumea" a lui John Reed. Foarte interesantă carte ! Intr-adevăr, situația din Rusia era extrem de grea. Dușmani în afară, contrarevoluția înlăuntru... Pentru noi e folositor să cunoaștem toate aceste lucruri. Cînd astăzi sîntem bîrfiți de dușmanii noștri, ne amintim de calomniile la adresa voastră atunci. Totul, totul se repetă... Tot ce s-a întîmplat acolo, se întîmplă și la noi acum... Foarte, foarte interesantă carte!...

Și adresîndu-se cubanilor care iau parte la această discuție, le expune pe scurt conținutul cărții și-i îndeamnă s-o citească.

Apoi discuția abordează problemele literaturii și cinematografiei. Primul ministru ne spune că a văzut de curînd filmul „Lenin în Octombrie".

– Deși nu este un film egal ca realizare, el lasă o impresie deosebită. Am mai văzut și alte filme sovietice : „Soarta unui om", „Serioja", „Balada soldatului". Foarte reușite filme ! Mă duc întotdeauna la cinematograf cînd rulează un film sovietic...

Observînd că privirile ne sînt atrase de cei doi cîini de rasă pe care îi mîngîie din cînd în cînd, Castro ne lămurește :

– Acești cîini mi-au fost aduși în dar la New York, cînd am fost acolo în timpul ultimei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. La început eram hotărîți să le dăm numele de Pacea și Dezarmarea. Dar, după cum știți și dumneavoastră, în ciuda tuturor eforturilor depuse de noi, atmosfera de acolo s-a înrăutățit și iată că unul din ei a căpătat numele de Racheta, iar celălalt – Bomba... Da, Racheta și Bomba – chioul i se încruntă, devine tot mai grav. Și ce bine ar fi să terminăm o dată pentru totdeauna cu astfel de nume. Dorința noastră arzătoare este să canalizăm toate eforturile poporului spre munca pașnică, spre construcția de școli, fabrici, ferme, case de locuit. Noi nu dorim războiul. Nu dorim ca imperialismul să sfîrșească din cauza noastră printr-o sinucidere. Fie ca – și palma vinioasă a lui Castro spintecă văzduhul – el să piară de moarte naturală !...

Discutăm apoi despre planurile de dezvoltare a economiei cubane, despre agricultură. Castro ne răspunde meticulos la toate întrebările, și ne întreabă la rîndul lui.

– Ești un bun specialist în creșterea animalelor? se adresează el lui Leontie Iukașevski, membru al grupului nostru și specialist în creșterea porcilor.

Leontie îi spune că pentru succesele obținute în muncă a fost felicitat de N. S. Hrușciov, personal. Anul trecut a pus pe îngrășat și a predat statului un număr de 1.200 de porci.

– Bravo, tinere ! exclamă Castro, și întrebările încep să curgă potop: Ce greutate au porcii? Ce rasă? La cît revine prețul de cost?

Ascultînd răspunsurile lui Leontie, primul ministru zîmbește șiret:

– Bagă de seamă, avem și noi porci, tot atît de buni ca ai dumitale ! Unele rase sînt aduse, e drept, din Statele Unite, dar trebuie spus că fac treabă bună și pentru noi... Nu cumva sînteți grăbiți? Aveți vreo treabă ? ne întreabă el pe neașteptate. Dacă nu, să mergem să vizităm niște ferme de-ale noastre... De acord ?

Cei cîțiva cubani prezenți la discuție aruncă primului ministru priviri întrebătoare.

– Ah, da, am uitat că astă seară va avea loc o manifestație populară. Se anunță un mare miting. – Primul ministru cade o clipă pe gînduri. – Totuși, să mergem, o să putem să ne întoarcem la vreme! – Și, întorcîndu-se către conducătorii tineretului revoluționar: Nu strică să mergeți și voi, să mai vedeți cum arată o gospodărie, că nu cunoașteți altceva decît munții și iar munții... Astăzi să vizităm cîteva ferme... Ați luat masa?

– Nu ne e foame...

– Masa nu s-a luat încă, precizează Joel Iglecias.

– O vom lua, atunci, pe drum, spune Fidel. Numai unde? Aș propune să ne oprim la hotelul „Havana liberă". Să plece careva înainte și să comande, în numele meu, 14 biftecuri și 14 salate...

Se ridică să se îmbrace: trage pe el o flanea călduroasă, cu fermoar, din acelea ce se poartă în armata cubană, iar pe cap își pune un basc de culoare kaki. Coborîm spre mașini. Primul ministru ia loc în „Cadillac"-ul nostru, alături de șofer, își pune ochelarii de soare, cu ramă groasă, de baga.

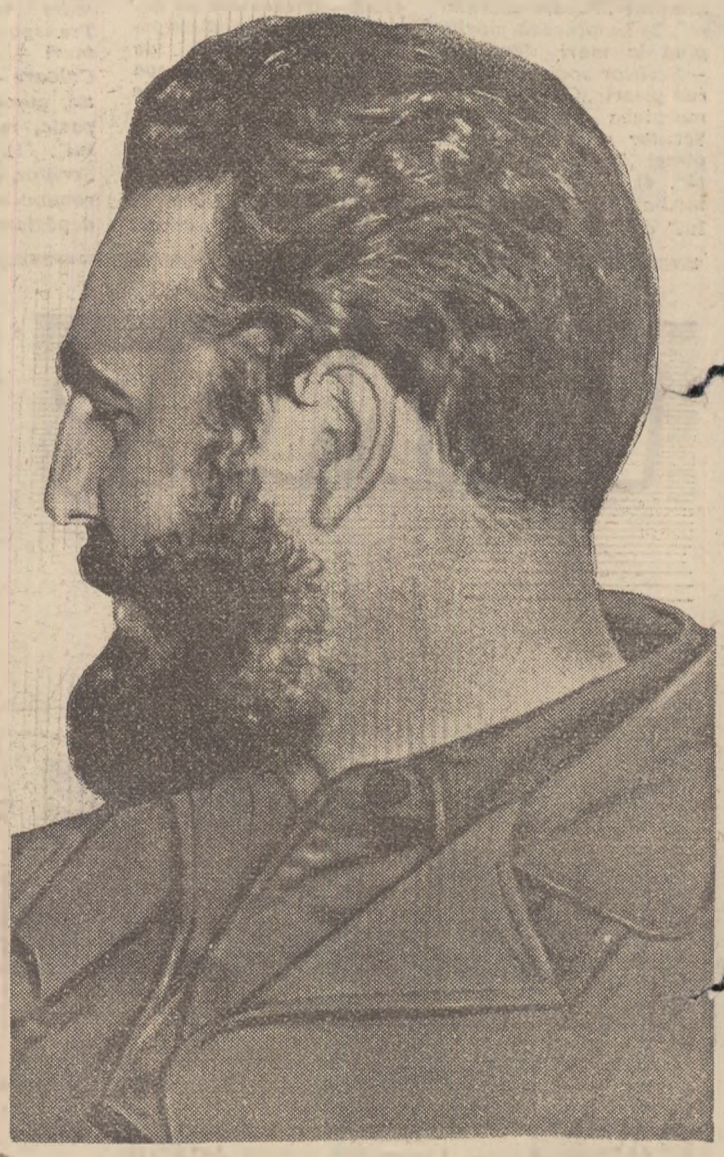

După cîțiva kilometri de drum, șoseaua pătrunde pe un șantier imens. De ambele părți ale ei – case cu multe etaje, zeci și zeci de fundații

– Unul din noile cartiere, în construcție, ne spune, zîmbind, Fidel. Tot ceea ce vedeți a fost ridicat după revoluție. Construim mult. Aici, ca și pe toate celelalte șantiere, vor fi magazine, școli, terenuri de sport...

– Și cine va locui în aceste cartiere?

– Muncitorii. Chiria va fi de zece la sută din salariu.

– Cam cîți oameni muncesc pe acest șantier?

– La început au fost două mii de muncitori. Acum sînt o mie. Ceilalți au intrat în tranșee...

Mașina se oprește în fața unei bariere. Se aude, deodată, un strigăt :

– Fidel ! și în jurul mașinii, cît ai clipi din ochi, se adună o mulțime de oameni: constructori, soldați, femei.

– Bine-ai venit, Fidel ! auzim din toate părțile. – Din mersul mașinii, Castro continuă să strîngă zeci și zeci de mîini întinse spre el. – Păzește-te, Fidel, ai grijă de tine ! îl povățuiește o femeie slăbuță, mai în vîrstă

– Aici, își urmează primul ministru firul ideii, copiii isi vor avea școala în imediata apropiere a locuinței. In vechea Havană, școlile sînt foarte departe de centru. Pe vremea cînd pămîntul era proprietate privată, construcțiile se făceau în mod arbitrar. După cum vedeți, aici va fi un oraș nou, modern... Ia-o pe litoral, spune Fidel șoferului. Deși drumul e închis, să încercăm totuși să trecem.

I. Voronov

Havana—Moscova

(Urmare în nr. viitor)

TIPARUL : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".